ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΕΤΟΣ ΙΘ΄.
ΤΕΥΧΟΣ 226-227
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1919—ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1920

ΑΘΗΝΑΙ
Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

"ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ"
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. Κ ΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ἐτησία δραχμαὶ 12.
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ δραχμαὶ 2.
ΓΡΑΦΕΙΑ Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη ἀριθ 22α

ΤΕΥΧΟΣ 226 - 227
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1919—ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1920

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ Ἰταλικὰ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ (Συνέχεια] Μετάφρασις Σ. Δε Βιάζη.
Συντρίμμια — Λυπητερὸ τραγοῦδι, πεζὰ ποιήματα, ὑπὸ Ἀνεμώνης.
Φθινοπωριάτικες θλίψεις, ὑπὸ Λόρνας.
Σημειώσεις ἑνὸς μηνός, ὑπὸ Δάφνιδος
Ἀντίλαλοι.
Μαργαρῖται – Παράγραφοι.
Τὰ Ἀθηναϊκὰ θέατρα.
Νεοελληνικὴ λογοτεχνία.—Ὑπὸ Ἑλλ. διηγήματα, ὑπὸ Κάποιου.
Συναυλίαι, ὑπὸ Κ.
Γράμματα καὶ Τέχναι.
ΕΙΚΟΝΕΣ
Ἡ προτομὴ τοῦ Τρικούπη, ὑπὸ Θ. Θωμοπούλου.
Ὁ ἀνδριὰς τοῦ Τρικούπη.
Τὸ πνεῦμα τοῦ Τρικούπη.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Εἰς θέσιν Κούταβος τῆς Κεφαλληνίας ἀνεκαλύφθη ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος καὶ Κόρης, Δωρικοῦ ρυθμοῦ τοῦ Δ αἰῶνος. Τοῦ ναοῦ σώζεται τὸ κρηπίδωμα καὶ οἱ κατώτατοι σφόνδυλοι τῶν κιόνων. Εὑρέθησαν πλεῖστα μικρὰ ἀφιερώματα, ἀγγεῖα, δακτύλιοι, πλαγγόνες κλπ.

— Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία ἀπεφάσισε τὴν ἵδρυσιν τμήματος αὐτῆς ἐν Κ)πόλει. Θὰ ἐργασθοῦν ἐν αὐτῷ ἐκτὸς τῶν ἐντεῦθεν ἀποστελλομένων καὶ οἱ ἐκεῖ ἀρχαιολόγοι ὁμογενεῖς. Τὸ μῆμα θὰ φροντίζῃ περὶ συντηρήρεως τῶν ἐν Κ)πόλει Βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων καὶ θὰ ἐνεργῇ ἀνασκαφάς.

— Αἱ ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονιᾳ εὑρεθεῖσαι ὑπὸ τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων ἀρχαιότητες παρεδόθησαν εἰς τὸν ἔφορον κ. Πελεκίδην.

— Αἱ ὑπὸ τῆς Ἀρχ Ἑταιρειας ἐνεργηθεῖσαι ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀνασκαφαί, ἔφερον εἰς φῶς νεολιθικὰ ἐργαλεῖα καὶ κοσμήματα. Ἀνεσκάφησαν ἐπίσης τάφοι τοῦ Ε' καὶ ΣΤ' αἰῶνος π. Χ.

— Ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ Καλαμπάκας—Μετσόβου ἀνεκαλύφθη τάφος ἀσύλητος περιέχων ἀγγεῖα πήλινα, ἓν δόρυ, κτερίσματα, ἓν νόμισμα Εὐρέθη καὶ λίθος ἐνεπίγραφος φέρων τὸ ὄνομα Κλειταγόρα.

— Κατεσχέθη ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας ἐν Ἀθήναις κεφαλὴ Ἑρμοῦ τοῦ Δ' π. Χ. αἰῶνος, ἔργον τοῦ Σκόπα.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱδρυθεῖσα τῷ 1841

Μετοχικὸν κεφάλαιον	δρ.	20.000.000
Ἀποθεματικὸν . .	»	13.000.000

Ἔκδοσις ταπεζιτικῶν γραμματίων.—Προεξοφλήσεις. — Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρηματογράφων καὶ ἐμπορευμάτων. — Δάνεια ἐνυπόθηκα —Δάνεια πρὸς νομικὰ πρόσωπα καὶ γεωργούς —Ἀγορὰ καὶ πώλησις συναλλάγματος. Πιστωτικαὶ ἐπιστολαί. — Καταθέσεις ἐν ὄψει καὶ εἰς ἀνοικτὸν λ)σμόν.— Καταθέσεις ἐντοκοι. Ταμιευτήριον.—Ταμεῖον τίτλων πρὸς φύλαξιν.

Ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἔτους, παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ συνδρομηταί μας οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομήν των, ὅπως ἀποστείλωσιν αὐτὴν απ' εὐθείας πρὸς ἡμᾶς. Αἱ ἐκδοτικαὶ δαπάναι εἶναι τόσον μεγάλαι, ὥστε ἡ καθυστέρησις τῆς συνδρομῆς νὰ παρακωλύῃ τὴν ἔγκαιρον ἔκδοσιν.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Συλλέκτη. —Μήπως εἶνε μόνον αὐτά ; Ἐδόθη μία συναυλία διὰ τὸ Home Internationale καὶ μία ἐφημερὶς ἔγραψε ὅτι ἐδόθη ὑπὲρ τοῦ...«Διεθνοῦς Ἀνθρώπου».

Ἡ διαταγὴ τῆς Ἀστυνομίας παραγγέλλει ὅτι οἱ κῦνες εἰς τὰ τράμ πρέπει νὰ φέρωνται ἐντὸς...κανίστρων. Εἰς την Γερμανικὴν αἱ λέξεις κάνιστρον καὶ φίμωτρον ὁμοιάζουν. Ἀντεγράφη ὁ κανονισμὸς ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ καὶ διεπράχθη ὁ περίφημος, ἐπίσημος, πλέον, μαργαρ.της

Μ. Π. Εἰς τὴν Ἑλβετίαν ἡ Κοινὴ γνώμη διὰ δημοψηφισμάτων ἀπεφάνθη κατὰ τῆς παροχῆς ψήφου εἰς τὰς γυναῖκας.

—Ἐπικρατεῖ ἡ σκέψις νὰ ἱδρυθοῦν Ἑλλ. Πανεπιστήμια--ὄχι πλήρη εἰς Κ)πολιν, Σμύρνην καὶ Θεσσαλονίκην.

Καλλιτέχνη. —Τὰ πρωτοτυπώτερα ἀποκαλυπτήρια ἀνδριάντος ἐγένοντο ἐσχάτως ἐν Καναδᾷ. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἔκαμε τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἐν Μοντρεὰλ στηθέντος ἀγάλματος τοῦ Καναδοῦ ἥρωος Καρτιὲρ ἐξ ἀποστάσεως 5,300 χιλιομέτρων. Εὑρίσκετο ἐν Μπάλμοραλ, ἐπίεσε ἓν ἠλεκτρικὸν κομβίον καὶ ἡ καλύπτουσα τὸ ἄγαλμα σημαία κατέπεσε.

ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

67
Ὁ Τιθωνὸς κ' ἡ Αὐγή.

Καθὼς τὴν παμπάλαια βελανιδιὰ περικυκλώνει ὁ πράσινος κισσός, ἔτσι ἡ χαριτωμένη Αὐγοῦλα ἀγκαλιάζει τὸν Τιθωνό της.

Μοναχὰ κρύα φιλιὰ πλημμυρίζουνε τὸ ὥμορφό της πρόσωπο. Μποροῦσε νὰ τὸν ξανανοιώσῃ ἐκείνη ποῦ ξανανοιώνει τὴν ἡμέρα.

68
Τὸ Ἑλληνικὸ καράβι *

Ἀπὸ τὰ μικρὰ καράβια, ὅπου ἐκάθησεν ἡ Νίκη, ἐβγαίναν τὰ παλληκάρια μὲ τὰ ἄρματα βροντῶντας στὴ στεριά, ὅπου λίγο προτήτερα ἐκείνη σκιρτοῦσε. Σιὸ χαιρετισμό, ποῦ ἄκουαν ὑψώνοντο ἡ φωνὲς σὰν τρικυμιώδης θάλασσα καὶ ξάφνω ἡ γῆ καὶ ὁ κορνιαχτός της ἔγινε ἕνας Ὄλυμπος χαρᾶς. Καὶ μὲ κλάμματα καὶ μὲ φωνὲς πρὸς τὸ θεϊκὸ κεφάλι τῶν ἡρώων ἄπλωναν τῆς ἀγκαλιές, γιὰ νὰ ἁρμονίσουν λόγια ἄξια τῶν ποιητῶν γιατὶ καθένας σῖσθανότανε τὴν ψυχή του γεμάτη ἀπὸ ψυχές. Καὶ τὰ παιδάκια καὶ αἱ παρθένες καὶ αἱ Ἑλληνίδες ἀρχόντισσες, ποῦ ἀπέφευγαν τὰ μάτια καὶ τὸν ἥλιο, ἀπὸ τὰ παράθυρα προβαίνοντας ἔριχναν ἄνθια, μὲ τὰ κρινοδάκτυλα ποῦ ἐφαίνοντο τῆς χαραυγῆς. Ἔτσι ἡ Νίκη, ὦ Ποιητή, κάποτε συνήθιζε νὰ στεφανώνῃ, ἀλλὰ τώρα, σύ, μὲ τὸ τραγοῦδι πρόσφερε σὲ ἄλλη νίκη, ἄλλο στεφάνι.

⁂

Μεγάλη καὶ ὡραία εἶναι, ὦ τράγουδιστή, ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Στὴ σκέπη ἀσυνέφιαστου οὐρανοῦ ποῦ χαμογελοῦσε σταμάτησαν γιὰ νὰ μιλήσουν ἕνα Ἀγγλικὸ καράβι καὶ ἕνα Ἑλληνικό. Τῆς θάλασσας ἡ μεγάλη κυρά, ἐρωτᾷ: ***Ποῦ πᾷς ;*** καὶ τὸ ξαρμάτωτο καραβάκι ἀπαντάει : ***Ἁρμενίζω ἀπὸ τὴ μιὰ θάλασσα στὴν ἄλλη —Σταμάτησε ἀμέσως καὶ ἀκολούθει με ὅπου καὶ ἂν σὲ σύρω «σὺ ποῦ ἁρμενίζεις ἀπ' τὴ μιὰ στὴν ἄλλη θάλασσα».*** Μία στιγμὴ ἦταν ἐκείνη, μία μονάχη στιγμή. Ἀλλὰ δὲν ἦτο ἐκεῖ πειὰ οὔτε γῆ, οὔτε θάλασσα, οὔτε οὐρανός, οὔτε κανένας θεός. Ἡ ἐλευθερία ὁλόσωμη ἦτο μόνον στὰ στήθια ἐκεῖνα, καὶ ἐκεῖ μέσα μὲ παντοδύναμους πολλοὺς στοχασμοὺς ἐσυλλογίζετο καὶ ἐχαίρετο, ὡς ὁ ἥλιος ἀνάμεσα στὸν Ὠκεανό. Ἀναμεταξύ τους γιὰ ἕνα μόνο κίνημα, σὲ μιὰ στιγμὴ ἦσαν ὁμόγνωμοι, ὅλοι σιωπηλοί, μὲ σπιθόβολα μάτια στὸν ὀρθὸ δαυλό, ἀφοσιωμένοι ὅλοι στὴν πλατειὰ θάλασσα, ποῦ θὰ ἐδέχετο σὲ λίγο τὰ κατεστραμμένα κορμιὰ τῶν πιστῶν τῆς τιμῆς. Ἡ σπίθα εἶναι κοντὰ στὴν μπαρούτη, ἀλλ' ὁ Ἄγγλος τρέχει φωνάζοντας καὶ τοὺς ἐμποδίζει.

⁂

Τώρα, ἂν σύ, ὦ ποιητή, τραγουδήσῃς τὴν εὐγένεια τῆς σταθερᾶς καρδιᾶς, τὴν εὐγένεια τοῦ Ἄγγλου, ποῦ τὴν καρδιά του ἔστρεψε ἐκεῖ ποῦ ἔπρεπε, καὶ γιὰ τὸ θεϊκὸ κίνημα ἐχάρηκε σὰν νὰ ἦταν δικό του, θὰ σηκωθῇ μιὰ φωνὴ ποῦ θὰ λέγει : «Τῆς ἀθάνατης χώρας εἶμαι δοξασμένο τέκνο, ὅπου μεγάλη πάντα εἶναι ἡ ποίησις καὶ τὸ ἔργο, στὰ εὐτυχισμένα χρόνια καὶ στὰ δυστυχισμένα, ὅπου βάρβαρος ἐπῆγα καὶ τώρα τέτοιος δὲν εἶμαι».

69
Ἡ Σαπφώ.

Τέκνο δοξασμένης χώρας, ὅπου ὁ ξένος εὑρίσκει τὴν πατρίδα καὶ ὁ βάρβαρος τοὺς θεούς. Ἄχ ! σὲ αὐτὴ τὴν ταραγμένη καὶ μικρὴ ὄχθη τοῦ καιροῦ ποῦ βρισκόμεθα ἡμεῖς, ἄκουσέ με ἀπὸ τὴ σφαῖρα τῶν ἀσμάτων, ποῦ σὺ βασιλεύεις.

Αὐτὴ τὴ νύχτα μοῦ παρουσιάστηκε ἡ κόρη, ποῦ ἦτο Μοῦσα τῆς Λέσβου. Εἶχε τὸ νοῦ της βυθισμένο στὴν ἄβυσσο τῆς Μοίρας· ποτὲ δὲν κυττάζει τὴ θάλασσα, τὰ βουνά, τὰς ἐξοχὰς γύρω γύρω,σὰν νὰ ἤτανε γιὰ αὐτὴν ἡ πλάση ξένη. Ἀλλ' ἀπὸ τοὺς σιμωτινοὺς ἢ μακρυνοὺς οὐρανούς, τὰ ἄστρα ὅλα μὲ ὅλη τὴν ὁμορφάδα, ξανάβλεπαν στὴ γῆ, τὴ θεϊκὴ δυστυχισμένη· καὶ ἀπὸ ἐκείνους τοὺς κόσμους καὶ ἀπὸ τὸν αἰθέρα

*) Ὁ Ρεγάλδης περιηγούμενος τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος ἐθαύμασεν αὐτὸν ὡς ἐντεχνότατον καὶ ἐμμουσώτατον αὐτοσχεδιάστὴν ἐπὶ δοθέντων αὐτῷ θεμάτων, μετέβη καὶ εἰς Κέρκυραν. Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου, τῇ 30 Αὐγούστου 1851 ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου, ἐν ᾧ διεκρίνετο τὸ ἄνθος τῶν λογίων, ἐπιστημόνων καὶ ἀριστοκρατῶν, αὐτοσχεδίασε Μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν ἦτο καὶ ὁ Σολωμός, ὅστις ὡς θέμα ἐπρότεινε εἰς τὸν Ἰταλὸν ποιητὴν τὸ ***Ἑλληνικὸ καράβι***, τὸ ὁποῖον ἀπήγγειλεν. Ὁ Σολωμὸς ἐστήριξε τὸ θέμα του ἐπὶ μιᾶς διαδόσεως ὅτε ἡ Ἀγγλία ἕνεκα τῶν ἐπεισοδίων τοῦ Πατσίφικου καὶ τῶν νησιδίων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντσας, ἀνηκόντων εἰς τὴν Ἑπτάνησον ἀπέκλεισε τὰ ἑλληνικὰ παράλια. Ἡ διάδοσις ἦτο ὅτι Ἀγγλικὸν πολεμικὸν ἤθελε νὰ συλλάβῃ Ἑλληνικὸν μικρὸν πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἀποφασισμένον νὰ καταστραφῇ ἐν τῷ μέσῳ τῶν φλογῶν παρὰ νὰ παραδοθῇ. Καὶ τὸ κατόπιν ποίημα ἡ ***Σαπφὼ*** ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Σολωμοῦ ὡς θέμα διὰ νὰ τὸ δώσῃ εἰς τὸν Ρεγάλδην.

ὅλο ἔρχεται ἕνα χαμόγελο ἀνέκφραστης ἀγάπης στο στεφανωμένο λυπημένο κεφάλι καὶ μὲς τὸ παρθενικὸ σιῆθος, ποῦ τὸ ἐρράϊσε ὁ πόνος καὶ τῆς εἶχε μείνη μοναχὴ ἐλπίδα, μοναχὴ θεά, ὁ βρυχος. Ξάφνου σὰν μὲ εἶδε ἡ κόρη ἔστρεψε σὲ μὲ τὸ βλέμμα καὶ τὸ χέρι καὶ τὸ λόγο: Ὠλιέ! ἡ γῆ εἶναι γεμάτη ἀπὸ μυστήρια, οὔτε ὁ τόπος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔρχομαι τὰ ξεμυστηρεύει! Μιὰ μέρα μὲς τὸ ἄνθος τοῦ τρίτου μου Ἀπρίλη στὸ δῶμα ποῦ ἐγεννήθηκα στὴ δυστυχία, ἐνῶ ἐθαύμαζα στὸν πολυτάραχο χτύπο τῆς καρδιᾶς μου καὶ ἀπίθωνα τὸ χέρι, ἦλθε μπροστά μου μιὰ γυναικεῖα σκιὰ καὶ μὲ βιαιὸ ἦχο ἄγνωστο στὲς φωνες μας: ***Πάρε καὶ ζῆσε λίγο καὶ δυστυχισμένη σὴ ξεχασμένη γῆ.*** Καὶ αὐτὰ λέγοντας μοῦ ἔβαλε τὸ ἀθάνατο κλωνάρι στὴν κόμη. Ἂν τοῦτο ἦτον ὄνειρο, ὅραμα ἢ ἄλλο τι ὁ νοῦς μου δὲ λησμονάει αὐτὴ τὴ μορφή, ποῦ ἦτανε τρομερὴ καὶ ὅμως διατηροῦσε στὴν ὄψη θεία ὠμορφάδα, ποῦ κατότιν ὁ Φειδίας ἔδωκε στὸ μάρμαρο. Ἀλλὰ πότε θἄναι καὶ ποῖος θἄναι νὰ μοῦ ξεμυστηρεύση ἐπὶ τέλους τὴν ἀλήθεια, ποῦ ἀνώφελα τόσες φορὲς ἐζήτησα σὲ τόσα πνεύματα, σὲ τόσες σφαῖρες!» Ἔτσι μοῦ εἶπε καὶ μοῦ ἐπρόσθεσε καὶ ἄλλα ποῦ ἐγὼ τὰ ἀποσιωπῶ.

Ἀλλὰ σύ, ὦ ποιητή, ποῦ τὸ νοῦ σου πάντα ἀνοίγεις, σὰν χρυσὸ σύννεφο γεμᾶτο ἀπὸ θεούς, σύ, πὲς τὸ νόημά σου, καὶ θἄναι τὸ μεγάλο δῶρο, θἄναι περηγορία στὴν ἀθάνατη θλιμμένη ποῦ μεγαλόψυχη στρέφει τὸ νοῦ πρὸς τὴν ἀλήθεια καὶ ἀπὸ τῶν νεκρῶν τὰ λημέρια ζητεῖ νὰ μάθη τὰ μυστήρια ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο καὶ ἀπὸ τοῦτον.

Μετάφρασις ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗ

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΣΥΝΤΡΙΜΜΑΤΑ

Χαρειὰ μεγάλα σύνεφα σκεπάζουνε τὸν οὐρανό. Παντοῦ βογγόει μὲ λύσσα ὁ μανιασμένος τῆς καταστροφῆς ἀγέρας.

Νοιώθω ἕνα χέρι δυνατό, ἕνα χέρι σιδερένιο νὰ μὲ τραβᾶ καὶ νὰ μὲ σφιχτοδένει. Εἶνε τὸ χέρι τῆς ἄγριας Μοίρας ποῦ μὲ σέρνει στῆς ἀπελπισᾶς τὴ στράτα. Μακρὺς ὁ δρόμος καὶ σκονεινός. Φοβοῦμαι. Μὲς στῶν δακρύων μου τὸν ποταμὸ ἐπνίγικε καὶ ἡ στερνὴ ἐλπίδα, πληγωμένο ἀπὸ χέρια βέβηλα ψυχομαχάει καὶ τὸ στερνὸ Ὄνειρο. Δὲν βλέπω γύρω μου παρὰ σωροὺς καὶ ἐρείπια. Μπροστά μου ἀνοίγεται τὸ βάραθρο, ἡ σκοτεινιά, τὸ χάος! Ἕνας ὁλόπυκνος μαῦρος κατνὸς μοῦ θαμπώνει τὰ μάτια καὶ γονατίζω. Καὶ τότε ὁ Πόνος χώνει τὰ νύχια του ἀκόμα πειὸ βαθειὰ μὲς στὴ καρδιά μου καὶ τὴν ματώνει καὶ τὴν κάνει κομμάτια. Καὶ πονῶ βαθειά, πονῶ. Καὶ οὔτε ἕνα δάκρυ δὲν βγαίνει ἀπὸ τὰ μάτια μου, οὔτε ἕνας στεναγμὸς ἀπὸ τὰ χείλη μου, οὔτ' ἕνα παράπονο ἀπ' τὴ ψυχή μου. Μονάχα τῆς ἀγωνίας ὁ κρύος ἱδρῶς μοῦ αὐλακώνει τὸ μέτωπο.

Καὶ σηκώνω τὸ σταυρὸ τοῦ μαρτυρίου μου καὶ περιμένω τὴν εὐλογημένη ὥρα, ποῦ ὁ θάνατος θὰ σπλαγχνισθῇ τὸ ἄμοιρο κορμὶ καὶ θἄρθη στοργικὰ νὰ τὸ τυλίξῃ μέσα στὸ ἄσπρο του σάβανο.

ΛΥΠΗΤΕΡΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΛΑΨΤΕ καρδιὲς ποῦ ὀνειρευτήκατε αἰώνια χαρά, αἰώνια ὠμορφιά, αἰώνια ἀγάπη!

Τὰ πιὸ σπάνια λουλούδια ποῦ σὰν τὰ βλέπης ξανανοίγεται μπροστά σου τῆς ὠμορφιᾶς ὁ κόσμος σὰν τὰ χαϊδέψῃ μιὰ τοῦ ἥλιου ἀχτῖδα καὶ τὰ προφτάσῃ τοῦ δειλινοῦ ἡ θαμπάδα, χλωμιάζουνε καὶ ξεψυχᾶνε.

Τὸ πιὸ μεθυστικὸ ἄρωμα ποῦ σὲ ναρκώνει καὶ σὲ βυθίζει σ' ἡδονικὲς ἐκστάσεις, σὰν τὸ φυσήξῃ μιὰ πνοὴ τ' ἀέρα, σκορπιέται καὶ πεθαίνει.

Ἡ πιὸ τρελλὴ χαρὰ ποῦ σ' ἀφίνει νὰ πλέξῃς χίλιες πλάνες ἐλπίδες, σὰν ζήσῃ μιὰ μονάχα ὥρα καὶ τὴν σκιάσῃ τὸ πιὸ μικρὸ σύννεφο, θολώνεται καὶ σβύνει.

Ἡ πιὸ μεγάλη ἀγάπη ποῦ σ' ἔκανε νὰ ὁρκισθῇς, νὰ λαχταρίσῃς καὶ νὰ κλάψῃς, σὰν τὴν σαϊτέψῃ τῆς ἀμφιβολίας ἡ μαύρη ἰδέα καὶ τήν φαρμακώσῃ ἑνὸς ἐχθροῦ ἡ κακία, γίνεται μῖσος καὶ σκοτώνει!

Ὅλα γεννιοῦνται, ζοῦν, γελᾶνε, κλαῖνε καὶ πεθαίνουν. Καὶ μόνο ἡ θλῖψι, ἡ βουβή, ἡ μεγάλη θλῖψι, μᾶς τριγυρνάει ἀδιάκοπα, μᾶς βασανίζει, μᾶς νεκρώνει, κι' αὐτὴ μένει ἀσάλευτη, θεώρατη καὶ κυβερνήτρα τῆς ζωῆς αἰώνια!

Κλάψτε μάτια ποῦ γεννηθήκατε γιὰ νὰ θάψετε κάθε χαρά, κάθε ὠμορφιά, κάθε ἀγάπη!

ΑΝΕΜΩΝΗ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΑΤΙΚΕΣ ΘΛΙΨΕΙΣ

... Ὦ Δειλινὰ ποὺ φεύγετε θλιμμένα.

ΡΑΒΗΞΕ ἀκόμη πιὸ πολὺ τὴ βαρειὰ αἱμάτινη κουρτίνα, ἄνοιξε ὁλότελα τὸ παράθυρο κ' ἔλα! Δῶσέ μου τὰ χέρια σου καὶ τὰ μάτια σου. Τὰ μάτια σου π' ἀλλάζουν χιλιαχρώματα θἄθελα νὰ χαθῶ μέσα στ' ἀνεξήγητα σκοτινιάσματά τους.

Φέρε ἀκόμη πιὸ κοντὰ τ' ἀνθογυάλι ἐκεῖνο. Δὲν σοῦ φαίνεται πῶς τὰ τριαντάφυλλα θὰ ξεψυχήσουν κάτω ἀπ' τὸ βάρος τοῦ φθινοπωριάτικου πόνου; Ἄφησέ με νὰ ρίξω τὰ πέταλα τοῦ πιὸ μεγάλου καὶ πιὸ ροδόχρωμου ἀνάμεσα στὰ μαλλιά σου. Θὰ φαντάζῃ τόσο ὤμορφα σὰν σμίξει τὸ θαμπὸ χρυσάφι σου μὲ τὸ πεθαμένο αὐτὸ ρόζ.

Ἕνα βούρκωμα κι' ἕνας λυγμὸς σκεπάζει καὶ πνίγει τὸν οὐρανό. Πνοὲς ποὺ μέσα τους ἀνασαλεύουν θλίψεις κρυφές, ἀνατριχιάσματα παγωμένα, καὶ δάκρυα χλωμὰ περνοῦν πάνω ἀπ' ὅλα.

Βρέχει! βρέχει σιγανά, ἀδιάκοπα, μὲ μιὰ μελαγχολία ποὺ ξεσχίζει τὲς ψυχές. Ὡς πόσο πειὰ θὰ στάζουν αὐτὰ τὰ δάκρυα;

Πές μου κανένα παραμῦθι. Νά, ὅ,τι θές!

Πές μου τὸ παραμῦθι τῆς Τσιγγάνας ποὺ γήτεψε τοῦ Ρήγα τὸν γυιό. Καθισμένη ἐδῶ, κοντά σου θὰ σὲ κυτάζω στὰ μάτια κι' ἐνῷ τὰ δάχτυλά μου ἁπαλὰ θὰ χάνωνται ἀνάμεσα στὶς μποῦκλες σου, θὰ ἀκούω μ' ὅλην μου τὴν ψυχὴ γιὰ τῆς Τσιγγάνας τὰ μάγια καὶ τοῦ Ρηγόπουλου τὴν τρελλὴ ἀγάπη.

— Μὰ τί θὲς νὰ σοῦ πῶ Ἀκριβή μου; Τόχεις τόσες φορὲς ἀκούσει τὸ μικρό μου παραμῦθι.

«Ἡ πειὸ τρελλὴ κόρη τῆς φυλῆς τῶν Ἀτσιγγάνων θέλησε μὲ μάγια νὰ γητέψῃ τοῦ Ρήγα τὸν γυιό. Δὲν εἶχε καρδιὰ καὶ εἶδε μπρὸς στὰ πόδια της νὰ πεθαίνουν οἱ πιὸ ὤμορφοι καὶ πιὸ δυνατοὶ νέοι τῆς φυλῆς τῶν ἀνυπόταχτων ἀνθρώπων, καὶ τώρα, λαχταροῦσε μὲ πεῖσμα τὸ λευκὸ παιδί.

Χρόνια προσπαθοῦσε, κ' ὅταν πιὰ αὐτὸς τρελλὸς ἀπὸ ἀγάπη ἦλθε νὰ πέσῃ μπρὸς στὰ πόδια της, ἅρπαξε μὲ ἄγρια χαρὰ τὴ καρδιά του!..

Πέρασε ἔτσι, κάμποσος καιρός, ὥσπου ἡ σκύλα βαρέθηκε ν' ἀκούῃ τὸ τραγοῦδι τῆς μικρῆς φτωχῆς καρδιᾶς καὶ τὴν πέταξε μιὰ βραδυὰ μακρυά. Κι' ἀπὸ τὸν πόνο πέθανε τοῦ Ρήγα ὁ γυιός. Μὰ ἡ Μάγισσα ποὺ ποτέ της δὲν ἀγάπησε κ' εἶδε τοὺς πιὸ ὡραίους νέους τῆς φυλῆς τῶν Ἀτσιγγάνων νὰ πεθαίνουν μπρὸς στὰ πόδια της, σὰν ἔχασε τὸ λευκὸ παιδί, ἐνοιωσε γιατὶ οἱ ἄλλοι δάκρυζαν ὅταν αὐτὴ γελοῦσε, καὶ πῆρε τὸ μυστικὸ ποὺ ἔκανε τοὺς ἄλλους νὰ πεθαίνουν μουρμουρίζοντας τὄνομά της...

— Κι' ἐκείνη ἔζησε;

— Ὄχι, Ἀγαπημένη μου. Μιὰ βραδυὰ ποὺ τὸ φεγγάρι χλωμὸ σκορποῦσε τὰ ἐρωτικά του ἀναστενάγματα, καὶ τὰ λουλούδια πλημμύριζαν τὸν ἀέρα μὲ τὸ ἄρωμα τῶν ἀτέλειωτων νυχτερινῶν φιλημάτων των, γιομίζοντας τὲς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων ἀνείπωτη θλίψι γιὰ κάτι μακρυνὸ κ' ἀνιστόρητο, πῆγε καὶ ἡ Τσιγγάνα νὰ βρῇ ἐκεῖνον ποὺ πῆρε καὶ τὴ δική της τὴ καρδιά...

Μὰ γιατὶ δακρύζεις; Γιόμισε ἡ ψυχή σου θλίψη ἀπ' τὴν ἱστορία μου; Ἔλα ἄφησέ τους, δὲν ἀκοῦς πῶς εἶνε παραμῦθι;

Κύταξε, Ἀκριβή μου, πῶς ὁ ἥλιος χρυσώνει δειλὰ τὶς κορφὲς τῶν πεύκων· Ἡ μικροῦλα σου τριανταφυλλιὰ κάτω στὸν κῆπο ἔσκυψε ἀπὸ τὸ βάρος τῶν δακρύων ποὺ τρεμολάμπουν στὸ κάθε φύλλο της. Ἔλα νὰ πᾶμε ἔξω. Θὰ χαθοῦμε μέσα στὸ δάσος ποὺ τώρα θἄναι καθαρὸ κι' ὁλοπράσινο.

Κι' ὕστερα, θὰ κόψω ὅσα ρόδα μπορέσω γιὰ νὰ στεφανώσω μ' αὐτὰ τὰ μαλλιά σου!..

Κύπρος ΛΟΡΝΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

Τὸ λιλὶ τοῦ Ἀριστείου.—Λόγιοι Ἀρσακειάδες.—Ὁ ποιητὴς τῶν Σκαραβαίων —Ἀτελὲς καφενεῖον.—Ὑμίλη καὶ μπρίκι —Τὸ νυκτικὸ ἑνὸς ἀνδριάντος.—Πρέπει νὰ ὁμοιάζουν οἱ ἀνδριάντες; —Πτωχοὶ καὶ γηραιοὶ λόγιοι.—Ἡ ψῆφος τῶν Ἑλληνίδων.—Τὰ κλάσματα τῶν ἐκλεκτῶν.

ΑΘΕ πρωτοχρονιὰ φέρει καὶ μίαν ἀνησυχίαν εἰς τοὺς πνευματικούς μας κύκλους. «Ποιὸς θὰ τὸ πάρῃ;» ἐρωτοῦν ἐνδιαφερόμενοι καὶ μή. Ἡ συγκίνησις αὐτὴ τῶν λογίων μοῦ ἐνθυμίζει τὸ Ράλλειον βραβεῖον τῶν Ἀρσακειάδων. Ἡ αὐτὴ παιδικὴ συγκίνησις. Ὅσοι ἐκδίδουν βιβλία—μ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἀκριβειον—φέρονται καὶ ὡς ὑποψήφιοι. Ἐφέτος ἦσαν κυρίως οἱ κ. κ. Ξενόπουλος, Π. Δημητρακόπουλος, Γρυπάρης, Κ. Χατζόπουλος, Θεοτόκης. Καὶ οἱ μὲν παλαιότεροι στηρίζονται μᾶλλον εἰς τὴν προγενεστέραν ἐργασίαν των. Ἀλλ' οἱ νέοι ἤρχισαν νὰ προβάλλουν ἀξιώσεις. Ἀρκεῖ, λέγουν, ἓν καλὸν βιβλίον: τὸ Ἀριστεῖον πρέπει νὰ δίδεται ὡς ἐνθάρρυνσις. Πολὺ βιάζονται οἱ νεαροὶ νὰ καθήσουν πλάϊ εἰς τὸν κ. Βλάχον. Ὁ κ. Ξενόπουλος ὅστις καὶ ἐφέτος ἐδικαιοῦτο κατὰ τὴν κοινὴν ἀντίληψιν νὰ τὸ λάβῃ καίτοι ἦτο πάνοπλος, φέρων ἀντὶ ἑνός, δύο τρεῖς ὑπὸ μάλης τόμους, ἔμεινε μὲ μόνην τὴν ψῆφον τοῦ κ. Βλάχου, τοῦ αὐστηροτέρου κριτικοῦ, κραυγάζων ὅτι τὸ λιλὶ δὲν θὰ τὸ πάρῃ ποτέ, Δροσίνης ὑπάρχοντος καὶ διοικοῦντος. Καὶ τὸ ἀριστεῖον ἀπονεμήθη εἰς ἕνα παλαιόν, πρὸ πολλοῦ σιγήσαντα ποιητήν, τὸν κ. Γρυπάρην, ἐκ Σίφνου καταγόμενον ἀλλ' ἐν Κ)πόλει διανύσαντα τὰ πρῶτα ἔτη, ἐτῶν 48, ἐπιθεωρητὴν τῆς Μ-σης ἐκπαιδεύσεως τὸ ἐπάγγελμα. Τῷ 1895 εἶχε δημοσιεύσῃ εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἑστία», περὶ τὰ ψυχορραγήματά της, σειρὰν ποιημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον Σκαραβαῖοι καὶ Τερραβότες, τίτλος ὅστις ὤξυνε τὴν αἰχμὴν τῆς σατύρας. Καὶ τί δὲν ἤκουσε τότε διὰ τὴν γλωσσικὴν μορφὴν τῶν ποιημάτων του! Διὰ τὰ ποιήματα του ἐν ὅλῳ 64, ἐκδοθέντα πρὸ μηνὸς εἰς βιβλίον, ἔλαβε τὸ Ἀριστεῖον.

Τί σημαίνει, λέγουν μερικοὶ ἐκλεκτικοί. Καὶ ὁ Ἐρεδιᾶ ὅστις ἔγραψε 40 μόνον σονέττα, ἔγινεν Ἀκαδημαϊκός. Ἀλλ' ἦτο ἀπαντῶμεν, Ἐρεδιᾶ. Καὶ ὁ Καλλιγᾶς ἦτο προλύτης, ἀλλ' ἦτο Καλλιγᾶς. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι πρὸ τοῦ κ. Γρυπάρη εἶνε οἱ κ.κ. Ξενόπουλος καὶ Δημητρακόπουλος, οἵτινες προβάλλουν ὄγκον ἐργασίας σοβαρᾶς καὶ ἀληθινῆς ἀξίας.

*

Ὅσοι ἰσχυρίζονται ὅτι προωδεύσαμεν πολύ, ἂς σερβιρισθοῦν τὴν ἑξῆς ἀπίστευτον εἴδησιν: Γλύπτης μετέτρεψε τὸ ἀτελιέ του, ἐλλείψει ἐργασίας, εἰς καφενεῖον. Ὁ κ. Ι. Λαμπαδίτης ὅστις εἰς παλαιοτέρας ἐκθέσεις εἶχεν ἐκθέσῃ μερικὰ καλὰ ἔργα, ἐν οἷς μικρὸν μαρμάρινον ἀνδριάντα τοῦ Τρικούπη, εὗρε συμφερώτερον νὰ ἀνταλλάξῃ τὴν σμίλην μὲ τὸ μπρίκι τοῦ καφέ. Ἡ πένθιμος ὁδὸς τῆς Ἀναπαύσεως ἀπέκτησε τὸ καλλιτεχνικώτερον καφενεῖον τῆς πόλεως καὶ ἡ γλυπτικὴ ἔχασεν ἕνα μετριόφρονα ἐργάτην, ὅστις δὲν ἠμπόρεσε οὔτε τὸν ἄρτον του νὰ ἐξοικονομῇ διὰ τῆς τέχνης. Καὶ ἀφοῦ τὸ ἐργαστήριόν του δὲν εἶχεν ἐπισκέπτας καὶ αὐτὸς ἐργασίαν, τώρα χάρις εἰς τὸν καφὲν καὶ θαυμασταὶ θὰ εὑρεθοῦν — οἱ θαμῶνες — τῶν ἔργων ἅτινα κοσμοῦσι τὸ καφενεῖον του, καὶ αὐτὸς ἐργασίαν εὗρε.

*

Μετὰ πολύμηνον ἐντὸς μπουρνουζίου, ὡς νὰ ἐξῆλθεν ἐκ λουτροῦ, φασκίωμα, ἀπεκαλυφθη τέλος ὁ ἀνδριὰς τοῦ Χαριλάου Τρικούπη. Οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν ὑποχρεωμένοι εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος νὰ βλέπουν ἕνα σεντόνι ἀνεμιζόμενον, βρεχόμενον ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον τὸ ὁποῖον μετὴν προσελιπάρει μίαν ἰκτῖνα φωτός. Εἰς τοὺς πολυβασανισμένους Ἑλληνικοὺς ἀνδριάντας τοῦ Βύρωνος, τοῦ Γλάδστωνος ὁ ὁποῖος ἐὰν δὲν ἦτο μαρμάρινος θὰ εἶχεν ἀποσυντεθῆ εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Πολυτεχνείου, προσετέθη καὶ ὁ τοῦ Χ. Τρικούπη. Εὐτυχῶς ἐδόησε νὰ ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ τὸν πέπλον τοῦ χασὲ ὅστις προεκάλει τὸ ἐρώτημα, διατὶ νὰ στηθῇ ἀφοῦ δὲν θὰ ἐγένοντο συντόμως τὰ ἀποκαλυπτήρια. Καὶ τώρα ἡ ὑπέροχος μορφὴ τοῦ μεγαλειτέρου τῶν Ἑλλήνων Κυβερνητῶν αὐστηρά, ἄκαμπτος ἀτενίζει τὰ πλήθη τῶν θεατῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὅσοι ἐπλησίασαν τὸν θαυμαστὸν ἄνδρα ἔχουν ἐνδοιασμοὺς περὶ τῆς ἐπιτυχοῦς ἀποδόσεως τῆς φυσιογνωμίας. Ἀλλ' ὁ καλλιτέχνης δὲν ἠθέλησε, λέγει, νὰ γίνῃ ἁπλοῦς φωτογράφος. Ἀπεικόνισε πρὸ παντὸς τὴν ψυχὴν τὸν χαρακτῆρα τοῦ μεγαλοϊδεάτου πολιτευτοῦ.

*

Ἀνηγγέλθη ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν της τοὺς ἀναξιοπαθοῦντας λογίους καὶ καλλιτέχνας. Ἀνηγγέλθη ἁπλῶς, διότι πολλὰ ἀναγγέλλονται, ἀλλ' ὀλίγα ἐκτελοῦνται. Ἵδρυσις ἀσύλου διὰ τοὺς ἀτυχοῦντας, νοσοῦντας ἢ γηράσαντας ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος εἶναι ἀπαραίτητος· εἰς ἕνα προϋπολογισμὸν δισεκατομμυρίου καὶ πλέον, ἓν κονδύλιον διὰ τὴν συνοίκησιν ὀλίγων ἀνθρώπων εἶνε μηδαμινόν· ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι ἡ ὡραία ἰδέα δὲν θὰ ναυαγήσῃ, ἀρκεῖ νὰ μὴ ὑπαχθῇ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑπουργείου τὸ ὁποῖον καλεῖται «Τμῆμα Καλῶν Τεχνῶν». Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἐμερίμνησε καὶ κατ' ἄλλον τρόπον διὰ τοὺς διανοουμένους· ὑπέβαλε νομοσχέδιον ἀπονομῆς συντάξεως 400 δρ. εἰς τὴν χήραν καὶ κόρην τοῦ Σουρῆ, λέγεται δὲ ὅτι καὶ εἰς τὴν κ. Λαυράγκαν θὰ ἀπονεμηθῇ σύνταξις ἢ μᾶλλον μηνιαῖον βοήθημα. Εἰς τὸν κ. Ἄννινον ἐδόθη χρηματικὸν ἐπίσης βοήθημα ἐπὶ τῇ 50τηρίδι του πρὸς ἔκδοσιν τῶν ἔργων του, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις καὶ ἐκδότης ἠδύνατο νὰ ἐκδώσῃ. Ἀλλὰ διατὶ τοιαύτη μονομερὴς χειρονομία ὑπὲρ ὡρισμένων ἀτόμων; Λησμονεῖ ἡ Κυβέρνησις ὅτι πένονται ἐν Σκοπέλῳ αἱ γηραιαὶ ἀδελφαὶ τοῦ Παπαδιαμάντη, ὅτι φτωχοζῇ ὁ Μωραϊτίδης ὅτι ἡ μητέρα του Ροδοκανάκη, ἣν ἐκεῖνος συνετήρει ἐπαιτεῖ; Ἐφρόντησε νὰ μάθῃ πῶς ζῇ ὁ Κονδυλάκης; Μήπως διὰ τὸν Χαλεπᾶν δὲν εἶχαν γίνῃ ἰδιωτικοὶ ἔρανοι;

Ἐπίσης ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ ἀνὰ 30,000 ἐτησίως εἰς τὸν θίασον τοῦ κ. Λιδωρίκη καὶ εἰς τὸν θίασον τοῦ Ὠδείου, ἐκ τῶν ποσοστῶν τοῦ φόρου τῶν θεαμάτων λαϊκῶν καὶ σχολικῶν παραστάσεων μὲ ἠλαττωμένας τιμάς. Ἀλλὰ διατὶ καμμία σοβαρὰ μέριμνα διὰ τὸν καταρτισμὸν ἑνὸς Ἐθνικοῦ θεάτρου;

*

Ἡ ψῆφος τῶν Ἑλληνίδων. Ζήτημα ἐδημιουργήθη ἀπὸ μίαν πρότασιν ἣν εἰσηγήθη εἰς τὴν Βουλὴν ὁ βουλευτὴς καὶ ὀλίγον ποιητὴς κ. Μπασιᾶς. Τὸ ζήτημα εἶνε παλαιόν, ἐγράφησαν πάμπολλα, πρώτην ὅμως φορὰν ἔλαβε ἐπίσημον μορφήν. Ὅ,τι δὲν ἐτόλμησαν νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν αἱ γυναῖκες, τὸ ζητεῖ ἕνας ἄνδρας! Εἶνε πρωτοφανὴς ἡ ἀντιστροφὴ αὐτὴ τῶν ὅρων. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, αἱ σωφραζέται ἔσυρανάνα τὰς ρύμας καὶ ἀγυιάς, προκαλοῦσαι βιαίας σκηνάς, τὰ δικαιώματά των καὶ τοὺς ποδογύρους των διὰ νὰ ψηφίζουν καὶ ἐδῶ καμμία, πλὴν τῆς κ. Παρρέν, δὲν συγκινεῖται, δὲν ἐκφράζῃ γνώμην. Ἡ Ἀτθὶς ἤκουσε τὴν πρότασιν μὲ πλήρη ἀδιαφορίαν. Ἡ λεπτὴ καὶ κομψὴ καὶ φιλάρεσκος Ἀτθὶς δὲν σκοτίζεται νὰ γίνῃ συνάδελφος τοῦ κ. Μπασιᾶ ἢ τοῦ κ. Νάκου. Θέλει νὰ ἀρέσει εἰς τὸν ἄνδρα καὶ αὐτὸ τῆς εἶνε ἀρκετόν. Θέλει νὰ μείνῃ τὸ ἁβρὸν καὶ πονηρὸν θῆλυ. Ἐννοεῖ πολὺ καλὰ ὅτι θὰ χάσῃ τὸ κράτος τῆς γοητείας καὶ ἔλξεως ἀγορεύουσα περὶ πολιτικῆς, σκεπτομένη περὶ συνδυασμῶν, περιοδειῶν καὶ ἐκλιπαροῦσα ψήφους. Ἡ πρότασις τοῦ κ. Μπασιᾶ, καίτοι κριθεῖσα ἀπὸ τοὺς βουληφόρους ἀνδρας, ἅμα τῇ ὑποβολῇ της, ὡς πρόωρος, παρεπέμφθη οὐχ ἧττον εἰς ἐπιτροπὴν ἤτοι εἰς τὰς Ἑλλ. Καλένδας, μὴ προωρισμένη, ἂν καὶ

Ο ΑΝΔΡΙΑΣ ΤΟΥ ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ. Ἔργον Θ. Θωμοπούλου.

Ἡ πρωτομὴ τοῦ Τρικούπη (Πρώτη σπουδή).

Ὁ ἀτιθεὶς ἀνδριὰς τοῦ Τρικούπη.

Τὸ πνεῦμα τοῦ Τρικούπη. (Ἐπὶ τοῦ βάθρου).

τόσον ἐνδιαφέρουσα ἡ πολιτικὴ κατάστασις, νὰ ...γεννήσῃ ζητήματα.

Ἡ κ. Παρρὲν ὡς σπουδαιότερον ἐπιχείρημα ἐπρόβαλεν τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἀφοῦ τὸ 1)3 μόλις τῶν ἀνδρῶν εἶναι οἱ ἐκλεκτοὶ καὶ μορφωμένοι, τὸ δὲ 1)7 ἀγροῖκοι διατί ἡ γυνὴ νὰ μὴν ἔχῃ γνώμην ἀφοῦ ἔχουν οἱ ἀμόρφωτοι ἄνδρες; Λησμονεῖ ὅμως ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν τὸ 1)3 τῶν γυναικῶν εἶναι ἐκλεκταί, τὸ δὲ 1]7 ἀμόρφωτοι. Διατὶ λοιπὸν νὰ προστεθοῦν εἰς τοὺς ἀγροίκους ἄλλοι τόσοι ἐκ τοῦ ἄλλου φύλου; Λὲν φθάνουν οἱ ἄνδρες ; Ἂς παρασκευασθοῦν αὐτοὶ πολιτικῶς καὶ ἔπειτα θὰ ἔλθῃ μοιραίως ἡ σειρὰ τῶν γυναικῶν. Ἐκτὸς ἂν ψηφίζουν μόνον αἱ ἐγγράμματοι καὶ αἱ ἄνω τῶν 30 ἐτῶν...

ΔΑΦΝΙΣ

ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ χαρακτηριστικωτέρα ἱστορία τοῦ Μεγάλου Πολέμου ἐξεδόθη εἰς ὀγκώδη τόμον ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ Ἀγγλικοῦ σατυρικοῦ περιοδικοῦ «Punch» Εἶνε ἱστορία μὲ εἰκόνας. Αἱ ὡραιότεραι γελοιογραφίαι ὅσαι ἐδημοσιεύθησαν ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου μὲ τὸ κείμενον γεμᾶτον Ἀγγλικὸν χιοῦμορ.

*

Η ΘΕΡΜΟΤΗΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Διαπρεπὴς Ἰταλὸς ἀστρονόμος ἐρωτηθεὶς πόσον θὰ διαρκέσῃ ἡ ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς ἀπήντησεν ὅτι ὁ ἥλιος ἄγει ἡλικίαν 7 ἑκατομμυρίων ἐτῶν καὶ δύναται νὰ θερμαίνῃ τὴν γῆν ἐπὶ ἓν ἑκατομμύριον ἔτη ἀκόμη. Ἡ ἐλάττωσις τῆς θερμότητός του βαίνει οὕτως ὥστε μετὰ παρέλευσιν δέκα χιλιάδων ἐτῶν οἱ ἀπόγονοί μας θὰ ἔχουν κανονικὴν θερμοκρασίαν τὸ 0 εἰς τὸν Ἰσημερινόν. Τότε ἡ φυτικὴ καὶ ἡ ζωϊκὴ ζωὴ θὰ παύσῃ ἀνυπερθέτως.

*

Ο ΓΗΡΑΙΟΤΕΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Εἶνε κατὰ τὸν «Ἥλιον» τῆς Ν. Ὑόρκης ὁ κ. Τζὼν Σέλ. Ἄγει ἡλικίαν 131 ἐτῶν. Ἡ κόρη του εἶνε 97 ἐτῶν. Ὁ Σὲλ διατηρεῖ ἀθίκτους τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις του. Πάσχει μόνον ἐξ ἐλαφρᾶς κωφώσεως.

*

ΡΕΚΟΡ ΤΑΧΥΤΗΤΟΣ

Ὁ Γάλλος ἀεροπόρος Σαδὶ Λακονὰντ ἀνέπτυξε ταχύτητα ἐπισήμως ἐξακριβωθεῖσαν 364 χιλιομέτρων τὴν ὥραν.

*

ΝΕΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Εἰς τὸ Βερολῖνον ἤρχισε τὰς ἐργασίας μὲ τὴν «Ὀρέστειαν» τοῦ Αἰσχύλου νέον θέατρον τοῦ διασήμου σκηνικοῦ μεταρρυθμιστοῦ Μὰξ Ρεϊνχαρτ. Τὸ κτίριον οἰκοδομήθη ἐπὶ σχεδίων πρωτοτύπων. Τὰ καθίσματα εἶνε τοποθετημένα εἰς ἀμφιθεατρικὸν ἡμικύκλιον· ὁ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ στῖβος ἐχρησιμοποιήθη ὡς σκηνή. Φωτίζεται τὸ θέατρον κατὰ τὰ διαλείμματα ἐκ τῆς θολωτῆς μόνον ὀροφῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κρέμανται ἀναρίθμητοι τεχνητοὶ σταλακτῖται. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς παραστάσεως ἡ ὀροφὴ φωτίζεται ὥστε νὰ φαίνεται κυανοῦς θόλος οὐρανοῦ μὲ ἄστρα.

*

ΜΑΚΑΒΡΙΟΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Τώρα μόλις ἐδημοσιεύθη ἡ ἐπίσημος στατιστικὴ τῶν ἀπωλειῶν τοῦ πολέμου.

Ἡ Γαλλία ἔσχε 1,383,000 νεκροὺς (ἀποθανόντας καὶ ἐξαφανισθέντας) καὶ 2,800,000 τραυματίας. Κατὰ θάλασσαν αἱ ἀπώλειαι ἀνέρχονται εἰς 10,515 ἄνδρας

Τὰ ἄλλα κράτη ἔχουν νεκροὺς καὶ ἐξαφανισθέντας :

Βέλγιον 44,000, Ἡν. Πολιτεῖαι 114,000, Ἀγγλία 869,000, Ἰταλία 494,000, Ρωσσία 1,290,000 (μέχρι Ὀκτωβρίου 1917), Σερβία 297,000, Ἑλλὰς 12.000, Ρουμανία 400,000 (ἐν οἷς καὶ οἱ αἰχμάλωτοι).

Ἡ Γερμανία 2,049,000, Αὐστρία 1,542,817, Βουλγαρία 101,224 καὶ Τουρκία 325,000.

Αὐτὰ εἶνε τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολέμου, ἢ μᾶλλον τῆς διπλωματίας.

*

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΣΚΙΤΣΑ

Ἀπὸ τὰς ἐντυπώσεις τοῦ ἄρτι ἀφιχθέντος Γάλλου δημοσιογράφου Ἐρρίκου Χάμπερτ :

Εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ κληρικοὶ εἶνε ὑπὲρ τῆς προόδου, οἱ φιλελεύθεροι κάμνουν σοσιαλισμὸν καὶ οἱ σοσιαλισταὶ σκέπτονται περὶ τέχνης.

Διατί τόσαι Τουρκικαὶ λέξεις εἰς τὴν ὡραίαν αὐτὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ;

Ἀπόρῳ διατὶ ὑπάρχουν τόσον ὀλίγοι καλλιτέχναι εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας τὸ παρελθὸν θὰ ἐδικαιολόγει τὸ ἀντίθετον.

Ὀλίγοι ἀνδριάντες εἰς τὰς πλατείας. Οὐδὲν κακὸν ἀμιγὲς καλοῦ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ– ΓΕΛΩΤΕΣ

Ἀπὸ τὸ «Ἐμπρός».

«Ὁ Ἄννινος ὑπῆρξε χρονικογράφος οὐμοριστὴς διαχύνων τὴν εὐθυμίαν μὲ ***τὰς δύο του χεῖρας.***»

Φανταζόμεθα ἂν εἶχε τέσσαρας πόσας ***ἐπαι τείους*** θὰ ἐώρταζε.

Ἀπὸ μίαν ὠδειακὴν εἰδοποίησιν :

Ὁ νέος καθηγητὴς ὑπεδείχθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν παλαιῶν ***Πρὶξ*** κλειδοκυμβάλου τοῦ Ὠδείου τῶν Παρισίων».

Πρὶξ τί νομίζετε ἐννοεῖ ; Τὰ βραβεῖα (Prix.)

Ἀπὸ τὰ Κοσμικὰ τοῦ «Ἔθνους».

»Ἡ ***οἰκοδεσποινίς***, σὰν μαγιάτικο τριαντάφυλλο . . .»

Ἀπὸ κριτικὴν «Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας» διὰ τὴν κ. Καλό.

«...Θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν ἰδέαν τοῦ ***πολυεδρικοῦ*** ταλάντου της...»

«Χαρακτηριστικὰ κανονικά, μύτη ***ἔξυπνη, μάτια σακτογάλαναι***».

Περαστικὸς (Ἐλεύθερος Τύπος)

*

«Ὁ Τρικούπης ἀπὸ τὴν Αἴγιναν ἐπήγαινεν κολυμβῶν εἰς τὸ Ἀγγίστρι καὶ ἐπέστρεφε ***πεζῆ***.»

(Ἀκρόπολις)

Αἴγινα καὶ Ἀγκίστριον εἶνε νησιά, διδάσκει ἡ Γεωγραφία.

*

«Μιὰ μάλιστα ***ἀκροατὶς*** ἠκούσθη λέγουσα.»

(Ἀθηναϊκὴ)

Ἀπὸ καλλιτεχνικὸν ἄρθρον τοῦ κ. Μαλέα.

«Οἱ ***χαριτωμένοι*** λόφοι ποῦ θυμίζουν τὴς ***ἀδρὲς*** καμπύλες τῶν ***κοπέλλων*** καὶ τὲς ***ζυγισμένες*** καὶ πλαστικὲς ἐπιφάνειες τῶν ἔργων...»

Ἀπὸ ποίημα τοῦ κ. Μίλτου Κούντουρα.

«Ἔτσι σεισὴ καὶ λιγυστὴ στο λιοπυροῦ ντὴ (ἄψη

διαβαίνει ἡ Πλωμαρίτισσα σὰν τὴν παχειὰ φο- [ράδα (!!)

Καὶ εἶναι ὕμνος αὐτὸς εἰς τὰς γυναῖκας τοῦ Πλωμαρίου . . .

Ἀπὸ τηλεγράφημα ἐφημερίδος.

Ἀπὸ ***πενταημέρου*** . . .

Ἀλιεὺς

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

Ὁ κ. Ἄννινος ὁ ἀπὸ πεντηκονταετίας παραπονούμενος διὰ τὴν ὑγείαν του, ἐώρτασεν, ὡς συνήθως, τὴν πεντηκονταετηρίδα του. Παρετέθη γεῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ἀρκετοὶ τραπεζῖται,—δικαίως ἀφοῦ ἐπρόκειτο διὰ τραπέζι—καὶ μερικοὶ λόγιοι, οἱ ὁποῖοι ἔφαγαν χωρὶς αὐτὴν τὴν φορὰν νὰ φαγωθοῦν ἀναμεταξύ των.

Τὸ menu ἦτο πλουσιώτατον καὶ ὁ διαπρεπὴς λόγιος ἔφαγε τόσον πολύ, ὥστε ἐπωνομάσθη.. ὀψολόγιος.

*

Ὁ ἑορτάζων λόγιος κατὰ τὸ γεῦμα διέπραξε καὶ τὸ χιλιοστὸν ἔνατον καλαμποῦρι του. Εἶπεν πῶς ἡ φωνή του δὲν εἶνε σὰν τοῦ τενόρου ***Δάππα***, ἀλλ' ὁμοιάζει μὲ σιγοβράζοντα ***λαπᾶν***. Ὁ διαπράξας τὸ εὐφυὲς καλαμποῦρι ἔχει, μόνον, τὸ Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον. Λοιπόν, καὶ.... Ἀκαδημαϊκός !

*

Ὁ κ. Φ. Πολίτης ἀπεκάλεσε τὸν ἑορτασμὸν τῆς 50τηρίδος τοῦ κ. Ἀννίνου ***κοροϊδίαν***. Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ πανηγυρισμοῦ τὸν κατήγγειλεν «ἐπὶ δυσμενείᾳ τοῦ φιλολογικοῦ καθεστῶτος».

*

Πληροφορούμεθα ἀσφαλῶς ὅτι κατὰ τὸ 1921 θὰ ἑορτασθῇ ἡ πεντηκοστὴ πρώτη ἐπέτειος τοῦ φιλολογικοῦ σταδίου τοῦ κ. Ἀννίνου, κατὰ δὲ τὸ 1922 ἡ πεντηκοστὴ δευτέρα. Ἡ ἐπιτροπὴ ἄρχισεν ἀπὸ τοῦδε νὰ συλλέγῃ ἐράνους καὶ νὰ καταρτίζῃ τὸ menu.

*

Διὰ νὰ ἑορτάζεται Ἰωβιλαῖον τοῦ κ. Ἀννίνου χρειάζεται Ἰωβιλαία ὑπομονή.

Τὸ καλαμποῦρι δὲν εἶνε τοῦ κ. Ἀννίνου.

*

Πολὺς λόγος γίνεται διὰ τὸν βιολιστὴν κ. Πιάστρο Μπορισσώφ. Κάποια ἐφημερὶς τὸν ἀπεκάλεσε καλλιτεχνικὸ ἄστρο. ***Πιάστρο*** λοιπόν...

*

Ἡ κ. Παρρὲν ἀπεπειράθη δι' ὁμιλιῶν νὰ συγκινήσῃ τὸ ἀκροατήριον τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, συνηγοροῦσα ὑπὲρ τῆς ψήφου.

Ὡμίλησε περὶ ἀνδρῶν εἰς τὴν ὁδὸν ***Περιάνδρου***, ὅπου τὸ Λύκειον.

Πολὺ φυσικόν.

*

Διάλογος.

— Ἄχ ! αὐτὴ ἡ καρδιά σου, τί εἶνε ἐπὶ τέλους ;

— Κρέας... κατεψυγμένον.

*

Διαρκῶς νέαι ἐκδόσεις βιβλίων καὶ ἐφημερίδων. Καὶ ἐν τούτοις τρεῖς Πρωθυπουργοὶ γράφουν ἐπὶ μῆνας διακοινώσεις καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἔκδοσιν.... τοῦ Κάϊζερ.

Μ. Μ.

ΤΑ ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

ΘΙΑΣΟΣ ΩΔΕΙΟΥ

Αἱ τρεῖς κωμωδίαι τοῦ Κουρτελὶν ἡ «***Ἡσυχία στὸ σπίτι***», ὁ «***κ. Ἀστυνόμος***» μονόπρακτοι καὶ ὁ «***Μπουρμπουρὸς***» δίπρακτος εἶνε περισσότερον χαρακτηριστικαὶ παρὰ ἔξυπνοι. Ἔχουν τὸν παλαιὸν τύπον τῶν κωμωδιῶν, σάτυρα τύπων, διδακτικαί, ἀλλ' ἐστερημέναι τοῦ σπινθηροβόλου διαλόγου καὶ τῆς γαργαλιστικῆς χάριτος τῶν νεωτέρων κωμωδιῶν. Εἰς τὴν «Ἡσυχίαν στὸ σπίτι» ὁ σύζυγος ἀρκετὰ πονηρὸς εἰς τὰς ἀπειλὰς τῆς συζύγου ὅτι θὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι ἀντιτάσσει ψύχραιμον ἀδιαφορίαν ἡ ὁποία τὴν ἀναγκάζει νὰ μεταβάλῃ γνώμην.

Ὁ «Μπουρμπουρὸς» εἶνε ἕνας τύπος εὐπίστου καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος βασανίζεται ἀπὸ τὴν γυναίκα. Ἐκ τῶν δύο ἄλλων κωμωδιῶν εἶνε ἡ καλλιτέρα.

Εἰς τὸν «Κύριον Ἀστυνόμον» σατυρίζεται ἡ ἀστυνομία. Ὁ Ἀστυνόμος δὲν σκοτίζεται διὰ τίποτε καὶ τὸν τρομοκρατεῖ ἕνας τρελλός. Προκαλοῦν συχνὰ τὸν γέλωτα αἱ κωμικαὶ περιπέτειαι τοῦ ἀστυνόμου τοῦ γλυκοῦ νεροῦ. Εἶνε μᾶλλον φάρσα. Ὁ κ. Παπαχρῆστος εἰς τὴν πρώτην κωμωδίαν καὶ ὁ κ. Κοντογιάννης ὡς Μπουρμπουρὸς ἔπαιξαν ἀρκετὰ καλά. Ὁ κ. Δεστούνης ὅστις ὑπεκρίθη τὸν τρελλὸν ὑπερβολικός, σχεδὸν ἄγριος.

*

Ἀρίστη ἡ ἰδέα τῆς σκηνοθεσίας τριῶν διαλόγων τοῦ Λουκιανοῦ καὶ ἀξίζει κάθε ἔπαινον ἡ ἐπιτυχὴς παράστασίς των. ***Τίμων ὁ Μισάνθρωπος***, ἀφοῦ ἐσπατάλησε τὴν περιουσίαν του, ἔγινε πτωχὸς καὶ διαταγῇ τοῦ Διὸς ὁ Πλοῦτος τὸν κάμνει πάλιν πλούσιον διὰ νὰ ἐκδικηθῇ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τὸν περιεφρόνουν πτωχὸν καὶ τώρα τὸν κολακεύουν πλουτήσαντα. «***Ὁ Πετεινὸς***», σάτυρα τῶν φιλοσόφων καὶ ὁ «***Κατάπλους***» (ἢ ὁ Τύραννος) μὲ τὴν διαπόρθευσιν διὰ τοῦ ἀκατίου τοῦ Χάρωνος τεθνεώτων—διδακτικὸν διὰ τὴν ἰσότητα τῶν ἀνθρώπων—ἀνεπαρεστάθησαν ζωηρότατα. Πρέπει ἰδιαιτέρως νὰ ἐξαρθῇ ἡ ἐπιτυχὴς ἀπομίμησις τοῦ Πετεινοῦ, αἱ καλαὶ σκηνογραφίαι καὶ ἡ ἀρχαϊκὴ μουσική.

Τὰ ἔργα αὐτὰ ἐγράφησαν ὡς διάλογοι, δὲν εἶνε συνεπῶς δυνατὸν νὰ ἔχουν πλοκὴν καὶ δρᾶσιν, ἔχουν ἐν τούτοις θεατρικὰ στοιχεῖα. Εἶνε φιλοσοφικαὶ συνομιλίαι, αἱ ὁποῖαι διὰ τῆς σατύρας διδάσκουν τὴν ἀλήθειαν. Διὰ τοῦτο ἐφάνησαν κᾶπως μονότονα καὶ αἱ συχναὶ ἐπαναλήψεις τὰ κατέστησαν ἔτι πλέον, ἀλλὰ παρατηρεῖ κανεὶς τόσον συγχρονισμένας ἀντιλήψεις, ὥστε νὰ εὐχαριστεῖται εἰς τὸ ἄκουσμά των. Ἡ διεύθυνσις τοῦ θιάσου ἐσυντόμευσε τοὺς διαλόγους καὶ ἀφῆσεσε μερικὰ μέρη ὄχι πολὺ κατάλληλα διὰ δεσποινίδας. Ἡ εἰς τὴν ὁμιλουμένην μεταφορὰ πολὺ καλή.

Ἐκ τῶν τριῶν διαλόγων ἤρεσε πρωτίστως ὁ Πετεινὸς καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ὁ Τίμων.

*

Διὰ πρώτην φορὰν ὁ θίασος τοῦ Ὠδείου ἔπαιξε πρωτότυπα Ἑλλην. ἔργα καὶ εἶνε ἀξιέπαινος ἡ διεύθυνσις, ἀποβλέψασα καὶ εἰς τὴν ἰδικήν μας θεατρικὴν παραγωγήν. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι ἀνώτερα Ἑλλην. ἔργα θὰ δοθῇ εὐκαιρία νὰ παιχθοῦν.

Ὁ κ. Α. Κύρου φαίνεται ἐλκυόμενος πολὺ ἀπὸ τὸ θέατρον. Δίδει τὸ τρίτον ἔργον εἰς μικρὸν διάστημα. Ἡ «***Γιαγιά***» εἶνε κοινωνικὸν δραμάτιον. Ὑπόθεσις ὄχι πρωτότυπος, ἀλλὰ καλὰ σκηνικῶς διευθετημένη. Ἡ Γιαγιὰ ἔχει μίαν ἐγγονὴν μαζῆ της ἀφ' ὅτου πολὺ μικρὰ ὠρφάνεψε. Ἠγάπησε ἕνα δραματικὸν συγγραφέα καὶ πρόκειται τὸ βράδυ νὰ γίνουν οἱ γάμοι των. Ἔρχεται ὁ γαμβρὸς καὶ συναντᾶται εἰς τὸ σπίτι τῆς γιαγιᾶς μὲ μίαν φίλην τῆς νύμφης ἀλλὰ μεθ' ἧς ἐπὶ τριετίαν συνεδέετο στενῶς καὶ τώρα τὴν ἀφῆκε διότι εἶνε πτωχὴ καὶ ἡ νύμφη ἦτο πλουσία. Ἡ ἐγκαταλειφθεῖσα περιλούει δι' ὄβρεων τὸν γαμβρὸν κατεπτοημένον διὰ τὴν ἀπροσδόκητον αἰφνηδιαστικήν, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην στιγμὴν ἐπίθεσιν, ἧς ὑφίσταται σχεδὸν σιωπῶν τὸν ἐξευτελισμόν. Ἡ γιαγιὰ εἰσερχομένη ἀντιλαμβάνεται τὸν καυγᾶν, ἡ ἐγκαταλειφθεῖσα τὴν καθιστᾷ ἐνήμερον, ὁ γαμβρὸς τὴν παρακαλεῖ καὶ ἐκείνη δέχεται νὰ ἀποσιωπήσῃ τὸ γεγονὸς ἀπὸ τὴν νύμφην, ἥτις χάριν περισσοτέρας δραματικότητος καὶ πρὸς πληρεστέραν δικαιολογίαν παρίσταται ὡς ὑποψηφία φθισικὴ—εὐτυχῶς δὲν βήχει—Καὶ ἐνῷ τὸ ζεῦγος ἀπέρχεται νὰ στεφθῇ, ἡ γιαγιὰ ἀνήσυχος διὰ τὸ μέλλον των ψιθυρίζει: «Ἀρχίζει τὸ δρᾶμα». Καὶ θὰ ἦτο, ἀλήθεια, προτιμώτερον ἐὰν τὸ ἔργον ἐτιτλοφορεῖτο «Ὑπόθεσις δράματος», ἀφοῦ ὁ γαμβρὸς εἶνε περίφημος δραματικὸς συγγραφεύς, ὅστις γράφει ἀλλὰ καὶ διαπράττει κοινωνικὰ δράματα.

Ἡ κ. Ζερβοῦ ὡς νύμφη, ἔπαιξε μὲ πολλὴν φυσικότητα καὶ παρθενικὴν ἀφέλειαν καὶ ψυχολογίαν.

Ὁ κ. Δεστούνης ἀκαταλληλότατος διὰ τὸν ρόλον τοῦ ἐραστοῦ καὶ μελλονύμφου. Ἡ δὶς Μπενῆ-Ψάλτη, μικροτέρα ἀδελφὴ τῆς κ. Τσιτσιλιάνου, πρώτην φορὰν ἔπαιξεν εἰς ρόλον ἐκτενῆ καὶ ἀρκετὰ καλά, ὡς γιαγιά.

Τὰ δύο ἄλλα μονόπρακτα εἶνε Βυζαντινῆς ὑποθέσεως, ἔμμετρα, λυρικὰ ἀμφότερα, συναντώμενα εἰς μίαν τύφλωσιν.

Γελίμερ, ὁ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Νικηφόρου ἡττηθεὶς ἰσχυρὸς καὶ πλούσιος βασιλεὺς τῶν Βανδάλων ἐν τῇ ἐξορίᾳ συναντᾶται μὲ τὸν νικήσαντα αὐτὸν Βελισσάριον τυφλὸν καὶ πλάνητα, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίσῃ. Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ Ἰουστινιανὸς πιστεύσας εἰς συκοφαντίας κατεδίκασε τὸν ἐνδοξότερον τῶν στρατηγῶν του Βελισσάριον εἰς δήμευσιν τῆς περιουσίας του καὶ τύφλωσιν, κατὰ δὲ τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν εἰς στέρησιν τοῦ βαθμοῦ του καὶ ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῶν ἀνακτόρων. Ὁ κ. Πολέμης διὰ νὰ κάμῃ δρᾶμα, ἠκολούθησε τὴν παράδοσιν. Ἡ ἀναγνώρισις τῶν δύο ἄλλοτε ἰσχυρῶν καὶ ἤδη δυστυχῶν ἀρκετὰ τεχνική, προκαλεῖ συγκίνησιν, ἣν ἐπαυξάνει ἡ ἐπιδεικνυομένη εὐγνωμοσύνη ἐκ μέρους τοῦ Γελίμερ (διότι κατὰ παράκλησιν τοῦ Βελισσαρίου ὁ Ἰουστινιανὸς τοῦ εἶχε παραχωρήσῃ ἓν κτῆμα εἰς Γαλικίαν) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἀγνώμονα Αὐτοκράτορα.

Τὸ ἔργον εἶνε πολὺ ἀνώτερον τῶν δύο ἄλλων. Ἡ πλοκὴ ἁπλῆ, πολὺ καλή, οἱ στίχοι ρέοντες, ἔχει δὲ δραματικότητα ἀθίαστον.

Ὁ κ. Παπαχρῆστος ὡς Βελισσάριος ἄριστος· ἡ φωνή του, αἱ κινήσεις του εἶχον πολλὴν ἔκφρασιν. Πολὺ καλὸς ὁ κ. Δεστούνης ὡς Γελίμερ, ἰδίως κατὰ τὴν ρυθμικὴν ἀπαγγελίαν τοῦ τραγουδιοῦ, ἂν καὶ ἠναγκάσθη νὰ παίζῃ κιθάραν ἢ μᾶλλον παντομίμαν, διότι παραδόξως ἔλειπεν ἡ μουσικὴ ὑπόκρουσις. Ἡ διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανισθεῖσα δεσπ. Γαλανοῦ ὡς κόρη τοῦ Βελισσαρίου διεκρίθη διὰ τὴν σεμνὴν ὑπόκρισιν, τὸν ψυχολογημένον τόνον εἰς τὴν ὁμιλίαν. Ἁρμονικὴ πρὸς τὴν δ. Γαλανοῦ ἦτο ἡ ὑπόκρισις τοῦ κ. Βιράλη (Ζήνωνος).

Ἡ "***Βυζαντινὴ τραγωδία***" εἶνε μᾶλλον δραματικὸν εἰδύλλιον. Ἡ ὑπόθεσις ἐλήφθη ἀπὸ ἓν χρονικὸν Ἰωάννου τοῦ Μόσχου.

Ὁ Νεώτερος, τρόφιμος τοῦ Ἱπποδρομίου, ἀναρριχᾶται εἰς τὴν θύραν ἑνὸς κελλίου ὅπου ἐπεζήτησε τὴν γαλήνην ἡ Μονάστρια. Κατέρχεται μὲ ἀγρίας διαθέσεις βουλιμιῶν τὰ κάλλη τῆς νεαρᾶς μοναχῆς. Ἐκείνη ἀπωθεῖ τὸν πειρασμόν, ὅστις αἰχμάλωτος τῶν ὡραίων ματιῶν της μεταβάλλεται εἰς λυρικόν, διὰ νὰ ἐξαγριωθῇ μετ' ὀλίγον, ζητῶν νὰ τὴν παρασύρῃ εἰς τὴν κοσμικὴν τύρβην. Ἡ μοναχή, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ παράφορον καὶ ἐπικίνδυνον ἐραστὴν αὐτοτυφλοῦται—εἰς τὰ παρασκήνια εὐτυχῶς—ἀφοῦ τὰ μάτια της προσκάλεσαν τὸν ἔρωτα. Ὁ Ν εὐτερος πρὸ τῆς τραγικῆς θυσίας τῆς Μοναστρίας ἀποφασίζει νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸς μοναχὸς—ὄχι ὑποθέτομεν, εἰς τὸ ἴδιον μοναστήρι. Ἡ τύφλωσις ἐπέρχεται τόσον ἀποτόμως ὥστε νὰ προκαλῇ ὄχι τὸν σίκτον ἀλλ' ἀπορίαν διὰ τὴν ἀψυχολόγητον ἀπιθανότητα.

Ἡ σκηνικὴ ἀναπαράστασις τοῦ Μεσαιωνικοῦ Μοναστηρίου ἀρκετὰ καλή.

*

Οἱ "***Οἰκτροὶ Ἔρωτες***" τοῦ Ζακόζα, κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ἀγγ. Βλάχου, βασίζονται ἐπὶ τοῦ περιμαχήτου ζητήματος τί πρέπει νὰ κάμνῃ ὁ σύζυγος ὅταν ἀπιστῇ ἡ γυναῖκα καὶ ἔχει παιδιά. Πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τὸ διαζύγιον καὶ νὰ συγκαλύπτεται ἡ ἀπιστία διὰ νὰ μὴ βαρύνῃ τὰ τέκνα ἡ ἀτιμία. Εἶναι μία λύσις κατ' ἀνάγκην ἐπιβαλλομένη ἀλλ' καὶ γενικῶς παραδεδεγμένη. Ὁ Ζακόζα ὑπέρμαχος τῆς οἰκογενειακῆς συμβιώσεως μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν σκηνικὴν δεξιότητα προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν τεχνικώτερα, διὰ τῆς μετανοίας τῆς συζύγου καὶ τῆς φυγῆς τοῦ ἐραστοῦ, τὴν λύσιν τοῦ δράματος. Κατωρθώνει νὰ καθιστᾷ συμπαθῆ τὴν ἀπιστην καὶ νὰ συγκινῇ βαθύτατα ὅταν τὸ μητρικὸν φίλτρον ἐπικρατεῖ τοῦ παρανόμου ἔρωτος. Ἡ κ. Ζερβοῦ καὶ ὁ κ. Δεστούνης διηρμήνευσαν τὰ μέρη των, ὡς σύζυγοι, μὲ πολλὴν τέχνην καὶ ψυχολογίαν. Ὁ κ. Συριόπουλος ἔδειξεν ὅτι εἶνε μαθητὴς ἀκόμη τῆς Δραματικῆς Σχολῆς.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Ἡ "***Λεονάρντα***" δὲν εἶνε ἀπὸ τὰ καλλίτερα δράματα τοῦ Βγιόρνσον, οὔτε ἡ ὑπόθεσις πρωτότυπος, συμπίπτουσα πρὸς τὴν «Γυναικομαχίαν» τοῦ Σκρίβ ἧς ὅμως εἶνε ἀνωτέρα. Στρέφεται περὶ τὸν ἔρωτα δύο γυναικῶν—θείας καὶ ἀνεψιᾶς—αἱ ὁποῖαι ἀγαποῦν τὸ αὐτὸ πρόσωπον. Ἡ θεία ὑποχωρεῖ θυσιάζουσα τὸν ἔρωτά της χάριν τῆς ἀνεψιᾶς της ἣν ἀνέθρεψε καὶ ἀγαπᾷ ὡς κόρην της, ὑπανδρευομένη ἕνα παρήλικα στρατηγόν. Τὸ ἔργον ἐκτυλίσσεται ἠρέμα, χωρὶς δρᾶσιν, σὰν ἕνα μελαγχολικὸν ποίημα. Τὸ ἔργον κερδίζει μᾶλλον ἀναγινωσκόμενον παρὰ παιζόμενον. Τὴν ἰδίαν ἐντύπωσιν ἔργου πληκτικοῦ ἐνεποίησε καὶ ὅτε τὸ πρῶτον εἶχε παιχθῇ πρὸ ἐτῶν ἀπὸ τὸν θίασον Βερώνη εἰς τὸ θέατρον Τσόχα, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Δ. Χατζοπούλου.

Ἡ ἐκτέλεσις δὲν εἶχε τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν, διότι οἱ ἠθοποιοί, μὴ εὐκόλως δυνάμενοι ἄλλως τε νὰ προσαρμοσθῶσι πρὸς τὸ ξένον, μὲ ἄλλας κοινωνικὰς συνθήκας, περιβάλλον δὲν ἔσχον εὐκαιρίαν νὰ δείξουν τὴν τέχνην των. Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος—ὁ καὶ μεταφραστὴς—ὡς ἐπίσκοπος, ἀντιπαθητικός, ἐκτὸς τῶν συνήθων ρόλων του.

Ὁ θίασος ἃς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ μᾶς δώσῃ τὸ ἄριστον τῶν ἔργων τοῦ Βγιόρνσον «Ὑπεράνω τῶν Ἀνθρωπίνων δυνάμεων» πραγματευόμενον τὰ μεγαλείτερα σύγχρονα θρησκευτικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα.

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἡ Ρωσσὶς καλλιτέχνις Ἀνδριανόβα, κορυφαία χορεύτρια τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ θεάτρου τῆς Πετρουπόλεως ἔδωσε ἐν Ballet-Concert θεαματικώτατον. Ἡ κ. Ἀνδριανόβα ἔχει ἀποσυρθῇ τοῦ θεάτρου, ἀπὸ μηνῶν δὲ ἐφησυχάζει ἐν Φαλήρῳ. Ἐχόρευσε μὲ ἐξαιρετικὴν τέχνην ἐλαφρότητα καὶ χάριν τὸ Βάλς τῶν Συλφίδων, τὸν «Ἔρωτα» καὶ τὸν Ρωσσικὸν χορὸν καὶ μετὰ τοῦ κ. Νιοῦλανδ ἕνα ἀρχαῖον Ἑλλην. χορὸν μὲ μουσικὴν τοῦ Ἀρένσκη. Ὁ χορός της πολὺ ρυθμικός, μὲ ἐκφραστικὰς κινήσεις. Τῆς παραστάσεως μετέσχον ἡ δεσποινὶς Βρασιβανοπούλου, ἡ ὁποία ἂν καὶ ἀρκετὰ συγκεκινημένη ἐτραγούδησε μὲ πολλὴν ἔκφρασιν καὶ ὁ κ. Μητρόπουλος ἐκτελέσας τρεῖς συνθέσεις του «De l'Amour» «Σκέρτσο εἰς φὰ» καὶ «Διὰ τὴν Κρήτην». Ἡ κ. Ἀνδριανόβα ἔχει πρὸς τούτοις ὀνομασθῇ ἡ βασίλισσα τῶν ἀδαμάντων· φορεῖ τὰ ὡραιότερα μπριλάντια.

— Ὁ ἐμφανισθεὶς διὰ πρώτην φορὰν Ρῶσσος βαρύτονος Ὄρντα ὡς Μεφιστοφελῆς εἰς τὸν «Φάουστ» ἐδικαίωσε τὴν φήμην του ἐρχόμενος εὐθὺς κατόπιν τοῦ συμπατριώτου του Σαλιάπιν. Εἶνε πρώην σύζυγος τῆς Σαμπανιέβα μεθ' ἧς φιλικώτατα ἔπαιξε. Ἡ φωνὴ τοῦ κ. Ὄρντα εἶνε πλουσία, διαυγής, ἀθίαστος, εἶνε δὲ καὶ ὑποκριτὴς κάλλιστος. Τὸ μέρος τοῦ Μεφιστοφελοῦς εἶνε βαθυφώνου, ἔχει ὅμως γραφῇ καὶ διὰ βαρύτονον. Ὁ κ. Ὄρντα εἶνε νεώτατος καὶ πολὺ καλὸς ζωγράφος.

—«Τὸ Κοριτσάκι» ἡ παλαιὰ κωμωδία Ἀθηναϊκῆς ὑποθέσεως τοῦ κ. Ξενοπούλου ἔγινε ὀπερέττα, μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Ἀστεριάδου. Ἐπαίχθη εἰς τὸ Πανελλήνιον, μὲ πρωταγωνιστὴν τὸν κ. Πλέσσαν ὑποδυθέντα τὸ κοριτσάκι.

— Ἔδωσεν ὀλίγας παραστάσεις εἰς τὸ Δημοτικὸν ἡ Ἀγγλικὴ ὀπερέττα Βάτμαν τὴν ὁποίαν ἔφερεν ὁ κ. Κονταρᾶτος. Ἔδωσε ἄγνωστα ἔργα, ἐν οἷς τὰς ὀπερέττας «Χάϊ Τζίνης», πολὺ νόστιμην καὶ εὐχάριστον καὶ μὲ πολὺ Ἀγγλικὸ χιοῦμορ, «Τὸ κορίτσι τῶν βουνῶν» «Ἐκείνη τὴν νύκτα»—ἡ καλλιτέρα ὅλων—Ναί, «θεῖε μου», τὰ Κατωρθώματα τοῦ Μπὲλλ καὶ τὴν φαντασμαγορικὴν ἐπιθεώρησιν «Δύο χωρικοὶ εἰς τὸ Λονδῖνον».

Ὁ θίασος βέβαια εἶνε ἀπὸ τοὺς τριτεύοντας ἴσως, ἀλλὰ παρετηρήθη ὅτι ὅλοι οἱ ἠθοποιοὶ ἀνεξαιρέτως εἶνε κάλλιστα σκηνικῶς κατηρτισμένοι, εὐπρόσωποι, τραγουδοῦν καὶ χορεύουν καλά, ἀποτελοῦντες ἓν ἁρμονικὸν σύνολον. Τὸν ὑποβολέα τὸν ἔχουν καταργήσῃ.

— Ἕνεκα τῶν Ἀπόκρεω ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας ἐδίδοντο εἰς ὅλα τὰ θέατρα Ἀποκρηάτικαι ἐπιθεωρήσεις, μὲ τραγούδια, χοροὺς καὶ χαρτοπόλεμον. Εἰς τὸ Ἀπόλλωνα ἐδόθη τὸ «Φρενο-

κομεῖον» τῶν Φὸξ-Τρὸτ (Κοκκίνου καὶ Βαλσαμάκη) μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Μαρτῖνο, εἰς τῆς Κυδέλης τὸ «Καμπαρὲ τοῦ 1920» τοῦ κ. Δημητρακοπούλου, εἰς τῆς Κοτοπούλη «Τράδα κορδέλλα» τοῦ κ. Καρακάση, εἰς τὸ «Ἑτουὰλ» τὸ «Ρωμέϊκο» τοῦ Γελωτοποιοῦ (Δημητρακοπούλου) ἀκατάλληλον διὰ κυρίας, εἰς τὸ «Πανόραμα» τὸ Ἀποκρηάτικο Πανόραμα, εἰς τὸ Πανελλήνιον τὸ «Γαϊτανάκι».

— Ὁ θίασος Κυπαρίσση Σαμπανιέδα δίδει παραστάσεις εἰς Σμύρνην. Ὁ θίασος τῆς κ. Κυδέλης ἀνεχώρησε διὰ Κων)πολιν. Ὁ θίασος τῆς κ. Ἔνκελ παίζει εἰς Θεσσαλονίκην. Ὁ θίασος Νίκα εἰς Αἴγυπτον. Ὁ τοῦ Ἑλλ. θεάτρου ὑπὸ τὸν κ.Λοιδωρίκην ἐλλιμενίσθη εἰς Κ)πολιν παίζων καὶ πατριωτικὰ ἀκόμη δράματα· ὀλιγωτέρας ἐργασίας κάμνει ἐκεῖ ὁ θίασος τῆς κ. Ἀφεντάκη. Τὸ Ἑλλην. μελόδραμα ἐπέστρεψεν ἐκ Ζακύνθου.

—Μία καλὴ ἠθοποιὸς τῶν παλαιοτέρων χρόνων ἡ τραγωδὸς κ.Ἀρτεμις Ζάμπου ἐπὶ τῇ συμπληρώσει εἰκοσιπενταετίας ἀπὸ τῆς θεατρικῆς της ἐμφανίσεως, ἔπαιξε τὴν «Μερόπην» τοῦ Βερναρδάκη.

— Ἀπέθανεν ἐν τῷ «Εὐαγγελιμμῷ» ἐκ γρίππης ἡ ἠθοποιὸς Ζηνοβία Παρασκευοπούλου, γνωστοτάτη ἐκ τῶν ἐπιτυχῶν ἐμφανίσεών της εἰς τὸν θίασον Κυδέλης, ἧς ἐθεωρεῖτο μικρογραφία εἰς τὴν εὐγένειαν τοῦ παιξίματος. Ἦτο μία συμπαθὴς καὶ ἀγαθὴ φυσιογνωμία, κάλλιστα μορφωμένη. Πρὸ ἀρκετοῦ χρόνου εἶχεν ἀποσυρθῆ τοῦ θεάτρου. Ἔπαιξε μόνον ἐξαιρετικῶς τὴν «Τρισεύγενην» τοῦ Παλαμᾶ καὶ τὴν «Τόσκαν» πρὸ ἔτους. Εἶχε κάμη ἐσχάτως διαλέξεις ἀνὰ τὴν Πελοπόννησον. Ἦτο Ἰταλικῆς καταγωγῆς.

— Ἦλθεν ἐκ Λονδίνου ὁ μουσουργὸς κ. Ναπ. Λαμπελὲτ διὰ νὰ παρασκευάσῃ τὴν παράστασιν τοῦ μελοδράματός του «Ὁ Βαλεντῖνος». Ἀνεχώρησε καὶ πάλιν, θὰ φέρῃ δὲ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του τὸ βεστιάριον τοῦ ἔργου του, ὡς καὶ Ἀγγλικὸν μπαλλέτο. Τὸ ἔργον θὰ παιχθῆ τὸν Ἀπρίλιον.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

55 *Ἑλληνικὰ Διηγήματα*

Ὁ διήγημα, ἂν καὶ ἀπὸ τὰ δύσκολα εἴδη τῆς λογοτεχνίας, ἐκαλλιεργήθη ἐπιτυχῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ τοὺς παλαιοτέρους καὶ ἀπὸ τοὺς νεωτέρους λογίους. Ἂν οἱ στίχοι ἐπλημμύρησαν τὸ Πανελλήνιον, καὶ εἰς τὸ θέατρον ἠκούσθησαν φλυαρίαι, τὸ διήγημα ἔσχεν ἱκανοὺς ἀντιπροσώπους.

Ἡ ἔκδοσις Διηγηματογραφικῆς Ἀνθολογίας ἦτο ἀπαραίτητος. Πρὸ 25 ἐτῶν ὁ μακαρίτης βιβλιοπώλης Κασδόνης εἶχε ἐκδώσῃ ἕνα τόμον διηγημάτων, ἀρκετὰ καλὸν διὰ τὴν ἐποχήν του — ἀλλ' ὄχι καὶ αὐτὸν πλήρη, ἐνωρὶς δὲ καὶ τελείως ἐξαντληθέντα. Ἤδη ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ βιβλιοπωλείου προερχόμενος κ. Μ. Ζηκάκης ἐγκαινίασε τὰς «Λογοτεχνικὰς ἐκδόσεις» του μὲ ἕνα ὀγκώδη τόμον ὑπὸ τὸν τίτλον «Δδ Ἑλλ. Διηγήματα» ἐλαυνόμενος ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν ὅπως περιλάβῃ τὰ ἐκλεκτότερα διηγήματα ὅλων τῶν καλῶν διηγηματογράφων. Ἀτυχῶς τὸ βιβλίον δὲν ἐπέτυχε τοῦ τοιούτου σκοποῦ, διότι εἶνε ἁπλῶς μία περισυλλογὴ διηγημάτων χωρὶς βαθυτέραν ἔννοιαν, ἀφοῦ δὲν δίδει γενικὴν εἰκόνα καὶ πλήρη τὴν ἀξίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐν γένει διηγήματος. Καὶ ὁ κ. Ζηκάκης ἀφοῦ ἐδαπάνησε ἀρκετὰ ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίαν εἰς τὰ γράμματα, ἐκδίδων ἀντὶ ἑνὸς δύο τόμους καὶ ἀναθέτων εἰς ἕνα πεπειραμένον εὐσυνείδητον λόγιον τὴν ἐκλογήν. Ἀτυχῶς ἐνεπιστεύθη τὴν δύσκολον αὐτὴν καὶ λεπτὴν ἐργασίαν εἰς ἕνα κ. Καρζῆν (ὄχι τὸν νεαρὸν ποιητήν, ἀλλ' ἕνα.. φαρμακοποιὸν) ὁ ὁποῖος τὰ ἐθαλάσσωσε, εἶχε δὲ τὸ θάρρος νὰ δημοσιεύσῃ καὶ κριτικὸν πρόλογον. Καὶ εἶνε ἡ ἄγνοια του κατάφωρος— διότι προσωπικοὶ λόγοι δὲν δύναται νὰ τοῦ ἀποδοθοῦν—ὅπως εἶνε ἡ καλαισθησία του ἀτυχής, καὶ ἡ κρίσις πλήρης ἀντιφάσεων.

Λέγει εἰς τὸν κακογραμμένον λόγῳ ὕφους καὶ γλωσσικῆς ἐκφράσεως πρόλογόν του ὅτι ἐξέλεξε σύντομα μόνον διηγήματα. Ἄρα ὄχι τὰ καλλίτερα, διότι μὲ τὸ μέτρον δὲν ἐκτιμᾶται τὸ ποιόν. Ἔπρεπε ταὐλάχιστον νὰ δημοσιεύσῃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπὸ ἓν διήγημα ὅλων τῶν καλῶν διηγηματογράφων διὰ νὰ φανῇ πῶς ἔγραφον οἱ παλαιότεροι καὶ πῶς οἱ νεώτεροι, ἡ ἐξέλιξις δηλ. τοῦ διηγήματος. Παραλείπει τοὺς γράψαντας πρὸ τεσσαρακονταετίας διότι αὐτοὶ ἐπέρασαν εἰς τὴν ἱστορίαν (sic) συνεπῶς πρέπει νὰ τοὺς καλύψῃ ἡ ἀφάνεια. Παραλείπει καὶ λίγους παλαιοτέρους τῶν σημερινῶν διότι ὁ καιρὸς θὰ γράψῃ «κολακευτικώτερα λόγια» διὰ τὰ ἔργα ποῦ θὰ γράψουν. Ὁ κύριος Καιρὸς —ἐν εἶδος Καρζῆ καὶ αὐτὸς—ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ... κολακεύσῃ τοὺς παλαιοτέρους, οἱ ὁποῖοι θὰ γράψουν εἰς τὰ γεραματά των. Καὶ αὐτὸ λέγεται λογικὴ καὶ κριτική!

Ἀλλ' ἐξακολουθεῖ τὸ πανηγύρι. Εἶνε ἀλήθεια, γράφει ὁ φαρμακοτρίβης, ὅτι λίγοι λογοτέχναι ἔγραψαν ἀπὸ ἕνα καὶ μόνο διήγημα **πολὺ καλὸ** ἀλλ' ἐπειδὴ ἠσχολήθησαν εἰς ἄλλα εἴδη τῆς λογοτεχνίας δὲν ἀξίζει τὸν κόπον τὸ πολὺ καλὸ αὐτὸ διήγημα νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει. Δηλαδή, ἀφοῦ ἀπεκλείσθη ἡ ἔκτασις, ἀποκλείεται καὶ τὸ ποιὸν τοῦ διηγήματος.

Ἀλλ' ἀντιφάσκων, δημοσιεύει ἐν τούτοις διηγήματα γραφέντα ὡς ἐν παρόδῳ ὑπὸ λογίων,οἱ ὁποῖοι κυρίως δὲν ἔγραψαν διηγήματα, ὡς λ.χ. τοῦ κριτικοῦ Πολυλᾶ, τοῦ ποιητοῦ Κρυστάλλη, τοῦ κ. Στρατήγη, τοῦ νομομαθοῦς κ. Λυκούδη, τοῦ φιλοσόφου καὶ μεταφραστοῦ κ. Ζερβοῦ, τοῦ κ. Σιγούρου, τοῦ μακαρίτου Ροδοκανάκη, τῶν κ. κ. Κουρτίδου, Μελᾶ, Παπαντωνίου καὶ δὲν δημοσιεύει, οὔτε ἓν διήγημα τοῦ Ραγκαβῆ γράψαντος τόμους ὁλοκλήρους διηγημάτων, τοῦ κ. Βλάχου τὰ «Χρήματα», τοῦ κ. Καλογεροπούλου δημοσιεύσαντος πέντε τόμους διηγημάτων, ὧν πολλὰ μετεφράσθησαν εἰς τὴν Γαλλικὴν (Revue Bleu) καὶ τὴν Ἰταλικὴν (Nuova Anthologia) ἢ τοῦ κ. Βώκου ἢ τοῦ κ. Σκόκου εὐθυμογραφικὸν διήγημα, ἢ τοῦ κ. Λάμπρου Ἀστέρη» εὐλόγως διαμαρτυρηθέντος.

Ἀλλὰ μήπως τουλάχιστον τὰ δημοσιευόμενα εἶνε τὰ καλλίτερα; Οὔτε τοῦ Παλαμᾶ ὁ Θάνατος παλληκαριοῦ, οὔτε τοῦ Ξενοπούλου ὁ Κακὸς δρόμος, οὔτε τοῦ Μητσάκη ἡ Θλίψις τοῦ μαρμάρου, οὔτε τοῦ Βικέλα ὁ Παπᾶ-Νάρκισσος, οὔτε τοῦ Χρηστοβασίλη τὸ καλλίτερον εἶνε, οὔτε τῆς Ἀλεξάνδρας Παπαδοπούλου, οὔτε τοῦ Παπαδιαμάντη, οὔτε τοῦ Ἀξιώτου, οὔτε τοῦ Στρατήγη.

52 κατὰ τὸν κ. Καρζῆν εἶνε οἱ διηγηματογράφοι—τριῶν, τοῦ Καμπούρογλου, τοῦ Παλαμᾶ καὶ Μητσάκη, δημοσιεύονται ἀνὰ δύο, ἄγνωστον διατί,διηγήματα—Εἶνε τόσοι πράγματι ἀναγνωρισμένοι; Ὄχι. Ἐκ τῶν 52 μόνον 31. Καὶ εἶνε αὐτοί. Βικέλας, Ροΐδης, Βιζυηνός, Ἐφταλιώτης, Παπαδιαμάντης, Μωραϊτίδης, Ἀξιώτης, Ἄννινος, Καμπούρογλος, Ψυχάρης, Βοσπορίτης, Κονδυλάκης, Χρηστοβασίλης,Δαμβέργης, Ράδος, Ἀγ. Κωνσταντινίδης, Καρκαβίτσας, Νιρβάνας, Τραυλαντώνης, Ξενόπουλος, Ἀλ. Παπαδοπούλου, Βλαχογιάννης, Μητσάκης, Κ. Χατζόπουλος, Δ. Χατζόπουλος Εὐστρατιάδης, Θεοτόκης, Ἐπισκοπόπουλος, Γκίκας, Παρορίτης, Βουτυρᾶς.

Καὶ ἀφοῦ ὡς ἔρον ἔθεσε ὅτι περιέλαβε ἔργα τῶν ἀνεγνωρισμένων διηγηματογράφων, ὧν τὸ ἔργον ἔχει **ὁπωσδήποτε** πάρῃ τὴν τελικήν του μορφήν, διατί ὄχι ὀλίγοι ἀνεγνωρισμένοι δὲν περιελήφθησαν; Τελικὴν μορφὴν ἔλαβον τάχα τὰ διηγήματα τῶν μὴ κυρίως διηγηματογράφων; Κάθε ἄλλο. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατὶ νὰ μὴ περιληφθοῦν καὶ μερικοὶ νέοι οἱ ὁποῖοι πιθανὸν νὰ ἔχουν γ. ἄψῃ καλλίτερα ἀπὸ ἕνα παλαιόν; Ἡ ἀρχαιότης παίζει κανένα ρόλον εἰς τὴν φιλολογίαν;

Εὐτυχῶς ὁ κ. Κ. Σκόκος θὰ ἐκδώσῃ εἰς δύο τόμους διηγήματα. Θὰ εἶνε αὐτὸς εὐτυχέστερος ἀφοῦ ἐπὶ τριακονταετίαν ἠσχολήθη ἕνεκα τοῦ Ἡμερολογίου του εἰς τὴν περισυλλογὴν καλῶν ἔργων. Διότι ἡ περισυλλογὴ τοῦ κ. Καρζῆ δὲν θὰ χρησιμεύσῃ, ὡς αὐταρέσκως φρονεῖ, εἰς τὴν γραμματολογίαν. Ὁ δὲ κ. Ζηκάκης ἂς συλλέξῃ καὶ ἐκδώσῃ εἰς τόμους τὰ ἔργα τοῦ Ἀλ. Μωραϊτίδου καὶ τῆς Ἀλεξ. Παπαδοπούλου. Καὶ τοιουτοτρόπως θὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν διηγηματογραφίαν πρὸς ἣν ἀστόργως, ἀλλὰ καὶ ἀκουσίως, ἐφέρθη.

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

ΠΡΩΤΗ συναυλία τῆς ἐφετεινῆς περιόδου τῆς Ὀρχήστρας τοῦ παλαιοῦ Ὠδείου ἐνεφανίσθη πλήρης, ἐξ ὑπερογδοήκοντα ὀργάνων καὶμὲ πρόγραμμα ἐκλεκτόν. Ἡ πέμπτη συμφωνία τοῦ Μένδελσον, ἡ ἐπιλεγομένη «Μεταρρύθμισις» ἂν δὲν ἔχῃ τὸν αὐστηρῶς κλασσικὸν τύπον τῆς συμφωνίας,διακρίνεται διὰ τὸ συγκρατημένον πάθος καὶ διὰ τὴν μελωδικὴν χάριν, μὲ κυριαρχοῦσαν γραμμὴν τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα· τὸ δεύτερον μέρος (allegro vivace) πρωτότυπον κατὰ τὴν μορφὴν εἶνε τὸ ὡραιότερον. Ἀκόμη περισσότερον ἤρεσαν αἱ «Ἐλεγειακαὶ μελωδίαι» τοῦ Γρήγκ· ἀπεδόθησαν πολὺ ἐκφραστικὰ εἰς τὰς λυρικὰς καὶ λεπτὰς ἀποχρώσεις. Ἡ ὀρχήστρα ἐξετέλεσεν ἐπίσης, διὰ πρώτην φοράν, τὴν λαϊκὴν σουΐταν «Catalonia» τοῦ Ἄλμπενιτζ, ὀνομαστοῦ καὶ δημοφιλοῦς συνθέτου τῆς Ἱσπανίας. Καίτοι δύσκολον εἰς ἀπόδοσιν τὸ ὡραῖον συμφωνικὸν ποίημα ἐξετελέσθη μὲ ἐξαιρετικὴν δεξιότητα καὶ ἀκρίβειαν. Ἀπὸ τὴν ὅλην σύνθεσιν, συντεθειμένην ἐπὶ Καταλονικῶν θεμάτων, πλουσίαν εἰς ἔμπνευσιν καὶ ζωηράν, διακρίνεται ἡ χαρίεσσα παρεμβολὴ φανφάρας πλανοδίων μουσικῶν.

Τὴν συναυλίαν κατέστησε περισσότερον ἐνδιαφέρουσαν ἡ διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς ἐκ Παρισίων ἐπανόδου ἐμφάνισις τοῦ μεταλλιούχου βιολονσελίστα κ. Ἀχιλ. Παπαδημητρίου, ὅστις ἔπαιξε,συνοδείᾳ τῆς ὀρχήστρας τὸ Κονσέρτο τοῦ Λαλὸ μὲ πολλὴν λεπτότητα.Παρετηρήθη ὅτι ἡ ἐν Παρισίοις τελειοποίησις τῶν σπουδῶν του τὸν κατέστησε τεχνικώτερον, ἀλλὰ συγκρατημένον εἰς ἔκφρασιν· τοῦ ἔλειψεν ἡ ἐλευθερία τοῦ παιξίματος, ἡ ὁποία τοῦ ἔδιδε μίαν δύναμιν.

Ἡ δευτέρα συναυλία συνεκέντρωσε πολὺν κόσμον ἕνεκα τῆς ἐμφανίσεως δύο ξένων καλλιτεχνῶν, τοῦ Μπορισῶφ καὶ τῆς δ. Κρέμερ. Ἡ ὀρχήστρα ἐξετέλεσε τὴν 2αν συμφωνίαν τοῦ Σαὶν-Σὰνς καὶ τὴν τρίτην (ἡσωϊκὴν) τοῦ Μπετόβεν, τὰς ὁποίας καὶ ἄλλοτε ἠκούσαμεν· τώρα ἐπαίχθησαν ἀκόμη καλλίτερα.

Συνοδείᾳ τῆς ὀρχήστρας ὁ ἄρτι ἀφιχθεὶς βιρτουόζος καθηγητὴς εἰς τὰ Ὠδεῖα Ροστὸβ καὶ Αἰκατερινοδὰρ κ. Πιάστρο Μποσισῶφ ἔπαιξε τὴν «Indroduction» καὶ τὸ «Rondo capriccioso» τοῦ Σὰν-Σὰνς μὲ τέχνην ἥτις ἐνεθουσίασε τὸ ἀκροατήριον. Τὸ παίξιμον του τεχνικόν, εὐστα-

θές, δεικνύει μίαν μεγάλην ἄσκησιν, δύναμιν καὶ δεξιοτεχνίαν, ἥτις κατέπληξε σχεδὸν εἰς τὴν ἐκτὸς προγράμματος παιχθεῖσαν δυσκολωτάτην «Prelude» ἀπὸ τὴν ἕκτην σονάταν μόνον διὰ βιολὶ τοῦ Μπάχ. Ὁ κ. Μπορισῶφ εἶνε ἄξιος μαθητὴς τοῦ διασήμου Σαραζάτε.

Ἡ δ. Κρέμερ εἶνε γνώριμος τῶν Ἀθηνῶν, μεταβᾶσα πρὸ πενταετίας εἰς Βρυξέλλας πρὸς τελειοποίησιν. Ἐτραγούδησε ἀπὸ τὴν «Θαΐδα» τοῦ Μασενὲ ἓν μέρος, καὶ πολὺ καλλίτερα τὸ «Νανούρισμα» τοῦ Μόζαρτ. Τὸ ἀπέδωκε μὲ ἱκανὴν ψυχολογικὴν λεπτότητα καὶ ἄριστον χρωματισμόν.

Τὸ πρόγραμμα τῆς τρίτης συναυλίας ἀπετέλεσαν δύο ἐκτενεῖς συνθέσεις, ἡ δευτέρα συμφωνία τοῦ Μπράμς καὶ ἡ συμφωνία ἐπὶ ὀρεινοῦ Γαλλικοῦ θέματος τοῦ Vincen d' Indy, ὡς κατακλεὶς δὲ ἐπανελήφθη τὸ ἄλλοτε παιχθὲν συμφωνικὸν ποίημα τοῦ Φράγκ «Ὁ κατηραμένος κυνηγός».

Ἡ διὰ πρώτην φορὰν ἐκτελουμένη ἐν Ἀθήναις συμφωνία εἰς ρε μεῖζον τοῦ Μπράμς παρέσχεν ἱκανοποιητικὴν ἐντύπωσιν· εἶνε ἐν καλλιτέχνημα ὡς ἔμπνευσις καὶ ὡς τέχνη. Ζωηρὸν ἐνδιαφέρον προεκάλεσε καὶ ἡ Ὀρεινὴ συμφωνία τοῦ Ντ' Ἐντύ, παιχθεῖσα καὶ ἄλλοτε, ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν ἐκτελοῦντος εἰς τὸ πιάνο τοῦ κ. Μητροπούλου τὸ ἀρκετὰ ἐκτενὲς μέρος, τὸ ὁποῖον ἀπέδωκεν ὁ νεαρὸς πιανίστας μὲ πολλὴν τέχνην καὶ ζωηρότητα.

Τῆς τετάρτης συναυλίας ἦτο ποικίλον τὸ πρόγραμμα. Ἐπανελήφθη ἡ ἕκτη (Παστοράλ) συμφωνία τοῦ Μπετόβεν, ἐνεφανισθὴ δὲ ὁ ἄρτι ἀφιχθεὶς καθηγητὴς τοῦ πιάνου κ Naudin εἰς τὸ Concerto (ἀρ. 1) τοῦ Λίστ. Τὸν κ. Naudin ἐπιφυλασσόμεθα νὰ κρίνωμεν εἰς τὸ recital, τὸ ὁποῖον θὰ δώσῃ διὰ νὰ μὴ τὸν ἀδικήσωμεν.

Ἐπαίχθη ἀψόγως τὸ ὡραῖον συμφωνικὸν ποίημα τοῦ Ραμπὼ ἡ «Νυκτερινὴ Λιτανεία», ἐπανελήφθη τὸ Προοίμιον τῆς γ' πράξεως τῶν «Ἀρχιτραγουδιστῶν τῆς Νυρεμβέργης» τοῦ Βάγνερ καὶ ἐπαίχθησαν δύο Ἑλληνικαὶ συνθέσεις: Ἡ Ραψωδία τοῦ Λιάλιου ὑστεροῦσα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ σύνθεσιν τῶν λαϊκῶν μοτίβων της καὶ δύο μέτρια ἀποσπάσματα τῆς «Νιόβης» τοῦ κ. Σκλάβου.

— Ἦρχισε τὰς συναυλίας της ἡ Πρότυπος Στρατιωτικὴ ὀρχήστρα ὑπὸ τὸν κ. Μ. Καλομοίρην μὲ 80 ὄργανα. Εἰς τὴν πρώτην, τὸ πρόγραμμα ἦτο ἀρκετὰ βαρὺ διὰ νεοσύστατον καὶ ὄχι στρατιωτικὴν ὀρχήστραν, παρ' ὅλην τὴν ὀφειλομένην πειθαρχίαν εἰς τὴν μπαγκέταν τοῦ διευθυντοῦ της. Ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἔργα ἀπαιτοῦντα δυνατοὺς ἐκτελεστάς, δυναμένους νὰ ἀρμονισθοῦν κατὰ τρόπον ὅσον τὸ δυνατὸν τελειότερον. Ἡ προσπάθεια τοῦ κ. Καλομοίρη, ἡ εὐγενικὴ καὶ ἐπίμονος, ὑπερενίκησε πολλὰς δυσχερείας. Ἡ Εἰσαγωγὴ καὶ χορευτικαὶ σκηναὶ ἀπὸ τὸν «Προμηθέα» τοῦ Μπετόβεν, ἐξετελέσθησαν διὰ πρώτην φορὰν ἐν Ἀθήναις, πλήρεις δροσερότητος καὶ χάριτος, ἀποτελοῦσαι κυρίως μουσικὴν μπαλλέτου, ἐνῷ εἰς τὸ τέλος ἐμφανίζεται τὸ περίφημον θέμα τοῦ τελευταίου μέρους τῆς Ἡρωϊκῆς συμφωνίας, τὸ ὁποῖον ὁ μέγας μουσουργὸς ἐχρησιμοποίησεν εἰς τρεῖς συνθέσεις του. Ἐπαίχθη ἡ ἑβδόμη συμφωνία καὶ ὡς διάμεσον τῶν Μπετοβείων συνθέσεων ἐκ τῆς δραματικῆς συμφωνίας «Ρωμαίου καὶ Ἰουλιέττας» τοῦ Μπέρλιοζ ἡ «Ἐρωτικὴ σκηνή», μία ἀπὸ τὰς θαυμασιωτέρας σελίδας τῆς παγκοσμίου μουσικῆς φιλολογίας. Ἡ χορωδία ἐκ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ὀλιγάριθμος, ἔψαλεν ἐν ἀρχῇ καὶ ἡ ὀρχήστρα ἐξηκολούθησε μόνη μὲ ἱκανὴν ρυθμικὴν ἀπόδοσιν, καὶ μὲ μεγαλειτέραν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἄλλα, ἐπιτυχίαν.

Ἡ δευτέρα συναυλία περιέλαβε Γάλλους ἀποκλειστικῶς συνθέτας, τοὺς Ντεμπυσσύ, Παλαδίλ, Ραβέλ, Μασενὲ καὶ Σαρπαντιέ. Μολονότι οἱ νεώτεροι Γάλλοι εἶνε τολμηροὶ εἰς τεχνοτροπίαν, διατηροῦν ἐν τούτοις τὴν Γαλλικὴν παράδοσιν τῆς εὐγενοῦς, αἰσθηματικῆς καὶ καθαρᾶς εἰς ἔκφρασιν μουσικῆς. Ἰδιαιτέρως εἵλκυσαν τὴν προσοχὴν αἱ «Ἐντυπώσεις ἐξ Ἰταλίας» τοῦ Σαρπαντιὲ εἰς πέντε μέρη, μία ἀναπαράστασις τῆς ἠρέμου ἀγροτικῆς ζωῆς τῆς Ἰταλίας, —ἔξοχος ἰδίᾳ ἡ Σερενάτα—καὶ τῆς θορυβώδους τῆς Νεαπόλεως. Ἡ δ. Φωκᾶ καὶ ἡ δ. Γεωργᾶ ἐτραγούδησαν Γαλλικὰ ἄσματα.

Ἡ συναυλία ἐδόθη πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Δ' Ἐσπραί, ὅστις καὶ παρίστατο.

Ἡ τρίτη συναυλία ἦτο ἡ καλλιτέρα ὅλων ὑπὸ ἔποψιν ἐκτελέσεως. Τρεῖς συνθέσεις τοῦ Μπετόβεν καὶ μία τοῦ Φράγκ. Ἡ πρώτη συμφωνία τοῦ Μπετόβεν καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Κοριολάνου ἐπαίχθησαν πολὺ καλὰ ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας, ἥτις συνώδευσεν ἐπίσης ἐπιτυχῶς τὴν δ. Ἤδην Πανᾶ, ἥτις ἀπέδωσε μὲ μεγάλην λεπτότητα τὰς «Συμφωνικὰς παραλλαγὰς» τοῦ Φράγκ καὶ τὸν κ. Μπορισῶφ εἰς τὸ Κονσέρτο διὰ βιολὶ τοῦ Μπετόβεν.

— Τὸ Ἑλληνικὸν Ὠδεῖον ἤρχισε τὰς συναυλίας τῆς ὀρχήστρας του. Ἡ πρώτη ἐμφάνισίς της ἔκαμεν ἐντύπωσιν διότι εἰς βραχὺ χρονικὸν διάστημα χάρις εἰς τὴν δραστηριότητα τοῦ διευθυντοῦ κ. Καλομοίρη συνεστήθη ὁλόκληρος ὀρχήστρα καὶ ἐξεγυμνάσθη ἐπιτυχῶς. Τὸ πρόγραμμα ἦτο ἀρκετὰ δύσκολον διὰ ἀρτισύστατον ὀρχήστραν· ἐν τούτοις ὑπερέβη τὰς δυσκολίας. Ἐξετέλεσε μὲ ἀκρίβειαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Μπετόβεν εἰς τὸν «Ἔγμοντ» τοῦ Γκαῖτε. Μὲ πολλὴν ζωηρότητα χαρακτηρίζεται ἡ ζωὴ τοῦ ἥρωος καὶ τὸ ἔνδοξον τέλος του. Εἰς τὸ Κονσέρτο (Α' εἰς μὶ) τοῦ Λίστ ἔπαιξε μὲ πολλὴν τέχνην καὶ μπρίο ἡ δνὶς Ἤδη Πανᾶ συνοδευούσης τῆς ὀρχήστρας καὶ μὲ μεγάλην προσοχήν. Ἡ κ. Φωκᾶ ἐτραγούδησε τὴν Phidylle τοῦ Ντυπὰρκ καὶ τὸ ὡραῖον γνωστὸν Πνεῦμα τῆς λίμνης τοῦ κ. Ριάδη μὲ πολλὴν ἔκφρασιν, συνοδείᾳ δὲ τῆς ὀρχήστρας τὴν «Λουΐζαν» τοῦ Σαρπαντιέ.

Ἡ ὀρχήστρα ἀπέδωκε κάλλιστα τὴν συμφωνίαν εἰς σὶ τοῦ Σοῦμπερτ, ἐφάνη ὅμως μὴ ἐπαρκῶς γυμνασμένη εἰς τὸ Ἐμβατήριον τοῦ Ταγχόϋζερ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐτραγούδησε πολυμελὴς μικτὴ μαθητικὴ χορωδία, καταρτισθεῖσα καὶ αὐτὴ εἰς ὀλιγόμηνον διάστημα. Εἰς τὸν πλήρη καταρτισμὸν της ἂς ἀσχοληθῇ τὸ Ὠδεῖον διότι εἶνε ἡ μοναδικὴ χορωδία ἐν Ἀθήναις.

Ἡ δευτέρα συναυλία ὑπῆρξεν ἀρτιωτέρα τῆς πρώτης. Ἐξετέλεσεν ἡ ὀρχήστρα τὴν μεγαλοπρεπῆ Εἰσαγωγὴν ἀπὸ τοὺς «Ἀρχιτραγουδιστὰς» τοῦ Βάγνερ μὲ τὸ τελικὸν θριαμβευτικὸν σάλπισμα τῶν τραγουδιστῶν ἀποδοθὲν μὲ δύναμιν. Ἡ κ. Σκέπερς συνοδείᾳ τῆς ὀρχήστρας ἐτραγούδησε ὅσον ἠμποροῦσε καλλίτερα δύο Βαγνερικὰ ἀποσπάσματα, τὸ «Ὄνειρο τῆς Ἔλσας» ἀπὸ τὸν «Λόεγκριν» καὶ τὴν Μπαλλάνταν τῆς Σέντας ἀπὸ τὸ «Στοιχειωμένο Καράβι». Ὁ κ. Μπορισῶφ συνοδείᾳ ὀρχήστρας ἐξετέλεσε τὸ Κονσέρτο διὰ βιολὶ τοῦ Μένδελσων Ἐνεθουσίασε τόσον πολὺ τὸ παίξιμό του. ὥστε ἔπαιξε καὶ τρία τεμάχια ἐκτὸς προγράμματος. Ἡ ὀρχήστρα ἀπέδωκε καλὰ τὸ «Ξημέρωμα τῶν Χριστουγέννων» ἀπὸ τὸ «Δακτυλίδι τῆς μάνας» τοῦ κ. Καλομοίρη καὶ τὴν σουΐταν «Goin des Enfants» τοῦ Δεμπυσσὺ τὸ ὁποῖον ἠκούσθη με ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον.

— Ὁ κ. Κλέων Τριανταφύλλου, τὸ χαριέστερον μέλος τῆς καλλιτεχνικῆς οἰκογενείας, ὁ Ἀττίκ, μετὰ τετραετῆ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπουσίαν ἦλθε νὰ σκορπίσῃ νέαν εὐθυμίαν εἰς τὸ κεκορεσμένον Ἀθηναϊκὸν κοινὸν ἀπὸ τὰς σοβαρὰς, κλασικῆς ὀργανικῆς καὶ δραματικῆς φωνητικῆς, μουσικὰς ἐμφανίσεις. Χαριτωμένος, συμπαθής, λεπτός, ἐλκυστικὸς εἰς τὰς σανσονέτες του αἱ ὁποῖαι εἶνε μᾶλλον Παρισιναὶ ἀλλὰ καὶ Ἀττικαί. Ὁ φημισμένος Ἕλλην ντιζὲρ ἐτραγούδησε νέα τραγούδια, κάπως ἐλεύθερα εἰς ἐκφράσεις, ἐν οἷς ἡ Ἐλήτσα, Γιατὶ μεθῶ, οἱ Χηρινοὶ ἔρωτες καὶ τὸ ὡραιότερον ὅλων ἓν ὡραῖον τραγοῦδι εἰς χρόνον βαλλισμοῦ, τὰ «Νειάτα», τὸ ὁποῖον διεξεδίκησε τὴν θέσιν τοῦ ἀλησμονήτου «Εἶδα μάτια». Ἐσφύριξε μὲ τὸ διπλοῦν σφύριγμα τὴν νέαν λυρικοπατριωτικὴν σύνθεσιν του «Ὁ γέρος καὶ ἡ φλογέρα», ἀπομιμούμενος τὴν φλογέραν. Ἀπαγγελία, σφύριγμα, ποίησις, μουσική, ὑπόκρουσις ἀπὸ τὸν ἴδιον. Τῆς συναυλίας μετέσχε διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανιζομένη ἡ ἀδελφή του ὑψίφωνος δ. Κορίννα Τριανταφύλλου. Ἐτραγούδησε πολὺ καλὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ ἀδελφοῦ της «τὴν ὥρα ποῦ περνοῦσε τὸ ὀργανάκι».

Ἔδωσε καὶ δευτέραν συναυλίαν ὁ κ. Κλέων Τριανταφύλλου (Αττίκ). Ἐπανέλαβε τὰ καλλίτερα τραγούδια του καὶ ἐσφύριξε. Μετέσχε τῆς ἑσπερίδος, διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανιζομένη ἡ κ. Πούπα Κασιέρη, μαθήτρια τοῦ κ. Οἰκονόμου, ἔχουσα μᾶλλον φυσικὰ ἢ ἐπίκτητα προσόντα ἠθοποιοῦ. Ἔπαιξε μετὰ τοῦ κ. Λούη τὴν σκηνὴν τοῦ ἐξώστου ἀπὸ τὸν «Ρωμαῖον καὶ Ἰουλιέτταν» καὶ ἀπήγγειλε τὸν «Γερω καὶ τὴν Φλογέρα» μὲ ὑπόκρουσιν πιάνου. Ὁ κ. Χρυσομάλλης ἀπήγγειλε τὸ «Χρῆμα» καὶ τὴν «Ἐλήτσαν».

— Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν συναυλίαν του ὁ καθηγητὴς κ. Κιμ. Τριανταφύλλου παρουσίασε νέα ἐντελῶς διὰ τὰς Ἀθήνας τεμάχια, τοῦ Μπρυνώ, τοῦ Ραμπώ, τοῦ Ζὸρζ Χοέ. Ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον εἶχε τὸ κλασικώτατον Ἀτὸς τοῦ Πιτσίνι (1780) ὡς καὶ τὰ παλαιὰ Γαλλικὰ τραγούδια τοῦ 17ου καὶ 18ου αἰῶνος.

— Ὁ νέος καθηγητὴς τοῦ βιολοντσέλλου κ. Ἀχ. Παπαδημητρίου ἔδωσε τὴν πρώτην συναυλίαν του, τῇ συμπράξει τοῦ καθηγητοῦ κ. Φαραντάτου. Τὸ πρόγραμμα ἀποτελεῖτο ἀπὸ συνθέσεις ἄλλας ἀποκλειστικῶς διὰ βιολοντσέλλο, καὶ ἄλλας διὰ βιολοντσέλλο καὶ πιάνο. Ἀπέδωσε μὲ πολλὴν «μουσικότητα», μὲ χρωματισμὸν καὶ δεξιότητα τὴν Σονάταν τοῦ Gaillard (arrangée ὑπὸ τοῦ Σαλμόν), τὴν νεωτεριστικὴν Σονάταν τοῦ Μπαῖλμαν (ἰδίως τὸ θαυμάσιον andante) τὰς δυσκολωτάτας Variations τοῦ ἰδίου καὶ τὸ Σκέρτσο τοῦ Ντοτερσφόρδ Κλάϊσλερ. Ἡ συνεργασία τοῦ κ. Φαραντάτου συνετέλεσε εἰς τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν.

— Ἀληθινὴ ἀπόλαυσις ὑπῆρξαν αἱ συναυλίαι τοῦ ἐξόχου βορτουόζου Πολωνοῦ Ρώσσου βιολιστοῦ κ. Πιάστρο Μπορισσῶφ. Ἔξοχος εἰς ὅ,τι καὶ ἂν ἔπαιξε, ἀνώτερος κάθε τεχνικῆς δυσχερείας, μᾶς μετέδωκε συγχρόνως ὅλην τὴν ψυχὴν τῶν συνθέσεων τοῦ Παγανίνι, Σίντινγ, Βενιάφσκη Ντοβάρ, Σαραζάτε, Σοῦμπερτ, Τσαϊκόφσκη, Σοπέν. Εἰς τὸ Carnaral Russe καὶ εἰς τὸ Rondo Μοζαρτ Κράϊσλερ κατεγοήτευσε. Ἐπίσης τὸ Κονσέρτο Τσαϊκόφσκη, ἡ Φανταζὶ ἀπὸ τὴν Κάρμεν, ἡ Καμπανέλλα τοῦ Παγανίνι ἀπεδόθησαν ἔξοχα. Εἰς μίαν ἐκ τῶν συναυλιῶν του ἔπαιξε τρεῖς ἰδικάς του συνθέσεις δυσκολωτάτας καὶ ἔξ βαριασιὸν ἐπὶ τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὕμνου, ἃς εἰδικῶς συνέθεσε.

Ὁ κ. Μπορισσῶφ, ὅστις παίζει τὰς δυσκολωτέρας συνθέσεις, ἀνεδείχθη δεξιοτέχνης ἐξαιρετικῆς ἱκανότητος. Κάτοχος ἐντελῶς τοῦ ὀργάνου του, ἔχει αἴσθημα καὶ ἀκρίβειαν, ἦχον δυνατὸν καὶ μεγάλην εὐκινησίαν τῆς ἀριστερᾶς ἰδίως χειρός. Τὸ τελευταῖον πλεονέκτημα ἐφανερώθη κατὰ θαυμαστὸν τρόπον εἰς τὸ Spinnlied τοῦ διδασκάλου του Ἄουερ.

— Εἰς συναυλίαν δοθεῖσαν εἰς τὸ Ὠδεῖον Ἀθηνῶν ἡ δ. Λούλη Κρέμερ, ἡ κατόπιν ἑξαετοῦς διαμονῆς ἐν Βρυξέλλαις ἐπανελθοῦσα, διπλωματοῦχος σολίστ, διεκρίθη διὰ τὴν ἀδρότητα τῆς φωνῆς. Ἐκτὸς ἄλλων ἔψαλε τὸ Fidelio τοῦ Μπετόβεν, τὴν Procession τοῦ Φράγκ, ἤρεσαν δὲ πολὺ τὰ, συνοδείᾳ βιολοντσέλλου ὑπὸ τῆς κ. Ἀργ. Δελλαπόρτα, ἄσματα «Νεῖλος» τοῦ Λεροῦ καὶ «Λίκνα» τοῦ Φωρέ. Ὁ κ. Μητρόπουλος ἔπαιξε τρεῖς συνθέσεις του, ἓν μέρος Σονάτας, ἓν Σκέρτσο καὶ μίαν σύνθεσιν διὰ τὴν Κρήτην.

— Μετὰ πεντετῆ ἀπουσίαν ἐνεθυμήθη τὰς Ἀθήνας ἡ Ἑλληνὶς καλλιτέχνις τοῦ ἄσματος κ. Σπεράντσα Καλὸ (Καλογεροπούλου). Εἰς σειρὰν συναυλιῶν ἔδειξε τὰ χαρίσματα τοῦ καλλιτεχνικοῦ της αἰσθήματος. Τραγουδεῖ μᾶλλον μὲ τὴν ψυχήν της. Αἰσθάνεται πρῶτον καὶ ἔπειτα τραγουδεῖ. Τὸ ἄσμα της ἂν δὲν ἔχει μεγάλην τέχνην, ἂν δὲν ἔχει ἔντασιν, ἔχει ὅμως πολλὴν ἔκφρασιν, ἀκριβεῖς τόνους, ψυχολογικὴν δύνα-

μιν. Ἡ παθητικὴ μελωδία τῶν Ἰταλικῶν ἀσμάτων τοῦ ΙΣΤ΄, ΙΖ΄, ΙΗ΄ αἰῶνος ἀπεδόθησαν μὲ πολλὴν εὐαισθησίαν καὶ μελαγχολίαν συγκινοῦσαν. Ἐπίσης διεκρίθη εἰς τὸ «Ταξεῖδι τοῦ Χειμῶνος» τοῦ Σοῦμπερτ, τὰ «Χριστούγεννα τῶν ἀστέγων παιδιῶν» τοῦ Ντεμπυσσύ, τοὺς «Ἔρωτας τοῦ ποιητοῦ» τοῦ Σοῦμαν ἐμπνευσθέντας ἀπὸ τὸ ποίημα τοῦ Ἄϊνε, καὶ εἰς τὸ Ἐπικήδειον ἄσμα τῆς Πολωνίας τοῦ Σοπέν.

— Ἡ συναυλία τῆς κ. Ἑλένης Μπουστιντούϊ ὑπῆρξεν ἐπιτυχής. Ἤρεσαν πολὺ ἡ ἑβδόμη Σονάτα τοῦ Μπετόβεν ἣν ἔπαιξε συνοδεύοντος τοῦ κ. Σκόκου, ἡ Ἱσπανικὴ συμφωνία τοῦ Λαλὸ καὶ ἡ Σουΐτ τοῦ Κιαφιτέλλε. Ἡ δ. Γεράκη ἔπαιξε συνθέσεις τοῦ Dowell καὶ τοῦ Sinding.

— Δύο συναυλίαι μουσικῆς δωματίου ἐδόθησαν Πάλμα-Μπουστιντούϊ εἰς τὸ Ὠδεῖον Ἀθηνῶν συμπράξει τοῦ κ. Παπαδημητρίου καὶ Πανᾶ-Σαίφερ εἰς τὸ Ἑλλ. Ὠδεῖον. Ἡ πρώτη περιελάμβανεν ἔργα ἀποκλειστικῶς τὸ Μπετόβεν. Ἡ δευτέρα, ἔργα Μόζαρτ, Σοῦμπερτ, Σοῦμαν καὶ Γρήγκ.

— Πρωτοβουλίᾳ τοῦ κ. Λάππα ὁ κ. Μ. Ἐμπειρίκος παρέσχε εἰς τὸν βαρύτονον κ. Ἀγγελόπουλον τὰ μέσα ὅπως μεταβῇ εἰς Ἰταλίαν πρὸς τελειοποίησιν. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως του ἔδωσε συναυλίαν ἀποχαιρετιστήριον τῇ συμπράξει τοῦ κ. Λάππα καὶ τῆς κ. Κυπαρίσση. Ἐτραγούδησε ἓν μέρος τοῦ Ἠλία τοῦ Μένδελσον καὶ Ἑλληνικὰς συνθέσεις τῶν κ.κ. Λαμπελέτ, Χατζηαποστόλου, Ψαρούδα καὶ Σαμάρα.

— Ἡ τελευταία ἐμφάνισις τοῦ κ. Λάππα ἐγένετο ἐν συναυλίᾳ ἀποχαιρετηρίῳ, δοθείσῃ εἰς τὸ Δημοτικὸν ἐν ἀσφυκτικῇ συρροῇ κόσμου. Ἐτραγούδησεν μονωδίας ἀπὸ τὴν «Φαντούλλαν ντὲλλ' Οὐέστ» τοῦ Πουτσίνι, ἀπὸ τὴν «Τζοκάδαν», τὸν «Ἀνδρέαν Σενιὲ» τοῦ Τζιορντάνο, κατὰ γενικὴν ἀναζήτησιν τὸ «Ridi Pagliacco» καὶ δύο Ἑλληνικά, τὸν «Γέρω Δῆμο» τοῦ Καρρὲρ καὶ τὴν «Ἐξομολόγησιν» τοῦ Σαμάρα. Εἰς ὅλα τὰ τραγούδια ἐξεδηλώθη καθ' ὅλην της τὴν ἔκτασιν καὶ ἔντασιν ἡ φωνή του. Ὁ βιολοντσελίστας κ. Παπαδημητρίου, συνοδευούσης τῆς δ. Γεράκη ἔπαιξε τέσσαρας συνθέσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἤρεσε πολὺ τὸ Σκέρτσο τοῦ Goens. Ὁ κ. Ἀγγελόπουλος ἐτραγούδησε «Ἄμλετ» καὶ τὸ Ἑλληνικὸν «Τώρα ποῦ θὰ πάω στὰ ξένα».

— Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν συναυλίαν της ἡ κ. Ἔδελ Μίχα, καθηγήτρια τοῦ Ἑλλ. Ὠδείου, ἔπαιξε μίαν σονάταν τοῦ Σοῦμαν εἰς τρία μέρη καὶ ἐπανέλαβε τὰ καὶ πέρυσιν ἐκτελεσθέντα παρ' αὐτῆς «Σκίτσα διὰ πιάνο» τοῦ διδασκάλου της Τσίλχερ. Τῆς συναυλίας μετέσχε ἐμφανισθεῖσα διὰ πρώτην φορὰν ἡ νεαρὰ βιολίστρια ἀδελφή της δ. Τζένη Μαρκέτου μαθήτρια τοῦ κ. Σοῦλτσε. Ἔπαιξε τὴν «Τζιακόνα» τοῦ Βιτάλι καὶ τὴν «Λεζάντ» τοῦ Ζίντιγκ. Ἡ κ. Μίχα ἔπαιξε μὲ λεπτότητα καὶ τεχνικὴν εὐχέρειαν.

— Κατὰ τὴν πρώτην ἐφετεινὴν συναυλίαν τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας ἡ ὀρχήστρα ἐξετέλεσε ἐκτὸς ἄλλων τὴν συμφωνίαν τῆς Σεμιράμιδος τοῦ Ροσσίνη, τὸν Ἐξωτικὸν χορὸν τοῦ Μασκὰντ καὶ Ἑλλ. συνθέσεις τῶν κ.κ. Λαυράγκα καὶ Λάδδα. Μετέσχον τῆς συναυλίας καὶ αἱ δεσπ. Κ. Τριανταφύλλου (ἄσμα), Ἑλ. Κροντηροπούλου καὶ Μαρ. Μπομπότη.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Τὸ Δημοτικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν Γάλλον ἀρχιστράτηγον κ. Ντ' Ἐπρὲ ἀγαλμάτιον Νίκης. Ἐξελέγη ἡ Νίκη τοῦ Παιωνίου καὶ ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Τόμπρον νὰ ἑτοιμάσῃ ἀναπαράστασιν τοῦ ἀγαλματίου. Ὡς γνωστὸν δὲ τοιαῦται ὑπάρχουν, τῶν Γερμανῶν Grüttner καὶ Pühm. Ἀλλ' ἀμφότεραι αἱ ἀναπαραστάσεις δὲν ἱκανοποίησαν οὔτε τοὺς ἀρχαιολόγους, οὔτε τοὺς καλλιτέχνας. Ἡ ἀναπαράστασις, ἣν συνεπλήρωσεν ἤδη ὁ κ. Τόμπρος προεκάλεσε τὰς ἐνθουσιώδεις γνώμας τῶν εἰδικῶν. Ἔχει ὅλην τὴν εὐγένειαν καὶ κίνησιν ἣν ἀσφαλῶς θὰ εἶχε τὸ ἀρχαῖον ἀριστούργημα. Ὁ κ. Τόμπρος πρό τινος ἀνεκάλυψε κάποιαν λεπτομέρειαν ἐπὶ τῆς προτομῆς, ἥτις τοῦ ἐπέτρεψε νὰ δώσῃ τὴν συμπλήρωσιν.

— Ὁ κ. Θ. Θωμόπουλος ἐφιλοτέχνησε τὸν «Μπολσεβῖκον» ἐμπνευσθὲν ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Τολστόη, προτομὰς τῶν κ. κ. Βικάτου, Ἀργυροπούλου καὶ ἔγχρωμον τοῦ κ. Λογοθέτου. Ἐπίσης τὴν προτομὴν τοῦ Χαρ. Τρικούπη, προοριζομένην διὰ τὸ Μεσολόγγιον, ὅπου θὰ στηθῇ προσεχῶς.

— Ὁ κ. Ν. Γεωργαντῆς ἐπεράτωσεν κατὰ παραγγελίαν μνημεῖον ὅπερ θὰ στηθῇ ἐν Βελιγραδίῳ, μὲ τὰ σύμβολα τῆς Σερβίας. Ἐπίσης τὸ μνημεῖον τοῦ δημοσιογράφου Κύρου πολὺ πρωτότυπον καὶ προτομὴν τῆς προώρως θανούσης κόρης Θεοδωροπούλου διὰ νὰ στηθῇ εἰς τὸ Μερόπειον.

— Ὁ κ. Γ. Μπονᾶνος ἐπεράτωσε δύο ὡραῖα μνημεῖα. Τὸ ἓν εἶνε τρίπλευρος ἀναμνηστικὴ στήλη τῶν πολεμιστῶν τοῦ Μεσολογγίου παραγγελθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δήμου. Φέρει ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς συμβολικὴν εἰκόνα τῆς Νίκης καὶ ἄνωθεν φλόγα. Τὸ ἄλλο εἶνε μνημεῖον εἰς τὸν ἐν Σκύρῳ ταφέντα Ἄγγλον ποιητὴν Ροῦμπερτ Μπρούκ, παραγγελθὲν ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου πρεσβευτοῦ. Εἶνε στήλη ἐνεπίγραφος μετὰ κοσμημάτων ἐξαιρετικῆς τέχνης. Τὸ νεώτατον ἔργον τοῦ κ. Μπονάνου εἶνε ἡ Πύλη τῶν Κρητῶν, συμβολικὸν τῆς λεοντοθύμου ψυχῆς των καὶ τῶν ἡρωϊκῶν ἀγώνων των. Ἀνηγέρθη δαπάναις τῆς Περαρχίας Κρητῶν ἐν Μακεδονίᾳ.

— Ὁ Σ. Μητροπολίτης ἠγόρασε τὴν «Ἀποκαθήλωσιν» τοῦ κ. Βικάτου ἀντὶ 5,000 δρ.

— Διωρίσθη καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας τῆς τέχνης ἐν τῇ σχολῇ τῶν Καλῶν Τεχνῶν ὁ κ. Α. Κεραμόπουλος.

— Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἠγόρασε πίνακα Ὀλλανδοῦ ζωγράφου παριστῶντα τὸν «Ἀβέρωφ» ἐν πλῷ. Ἐλησμονήθησαν οἱ πίνακες τοῦ Χατζῆ;

— Ἀνεχώρησαν εἰς Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν των ὡς ὑπότροφοι οἱ ζωγράφοι κ. κ. Μπισκίνης, Γουναρόπουλος, Γεραλῆς, ἡ δ. Διαμαντοπούλου καὶ οἱ γλύπται κ. κ. Σῶχος καὶ Δούκας.

— Ἐπίσης μετέβη εἰς Παρισίους ὁ γελοιογράφος κ. Μιχ. Παπαγεωργίου.

— Ἡ Ἑταιρεία τῶν θεατρικῶν συγγραφέων ἐψήφισε ὅπως στήσῃ εἰς τὰ γραφεῖά της τὴν προτομὴν τοῦ προέδρου της κ. Ἀννίνου. Ἡ κατασκευὴ ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Τόμπρον.

— Ὁ μέγας πίναξ τοῦ κ. Ροΐλοῦ τῆς ἀνελκύσεως τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου Ε' ἠγοράσθη ἀντὶ 40,000 ὑπὸ τῆς Κοινῆς τῶν Ἀλυτρώτων Ἑτιτροπείας ἵνα ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τὸν ἀναρτήσῃ ὑπεράνω τῆς πύλης τοῦ μαρτυρίου εἰς τὸ Οἰκ. Πατριαρχεῖον. Ἤδη θὰ τοποθετηθῇ παρὰ τὸ μνημεῖον τοῦ Πατριάρχου ἐν τῷ ἐνταῦθα Μητροπολιτικῷ ναῷ.

— Συνέστη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Ἐπισκόπου Δημητριάδος, Ι. Βρατσάνου ὑπουναυάρχου καὶ Ι. Μόρου ἰατροῦ πρὸς συλλογὴν ἐράνων διὰ τὴν ἀνέγερσιν πολυανδρίου τῶν Ψαρρῶν, εἰς ὃ θὰ ἀποτεθοῦν τὰ ὀστᾶ τῶν Ψαρριανῶν, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται συσσωρευμένα εἰς τὸ Παλαιόκαστρον ὅπου ἐξελίχθη τὴν 22 Ἰουνίου 1824 ἡ θυσία τῆς ὁλοκαυτώσεως. Ὁ Ἐπίσκοπος Δημητριάδος προσέφερεν πρῶτος 5,000 δραχ.

— Προεκηρύχθη διαγωνισμὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπ. τῶν Οἰκονομικῶν μεταξὺ καλλιτεχνῶν διὰ διαφημιστικοὺς πίνακας τοῦ νέου Ἐσωτερικοῦ δανείου. Θὰ ἐγκριθοῦν 15 σχέδια, δι' ἕκαστον δὲ θὰ δοθῇ ἀμοιβὴ 1000 δρ. εἰς τὸν καλλιτέχνην.

— Ἀπεβίωσε τῇ 5 Σεπτεμβρίου ὁ ζωγράφος Λοΐζος Λάντσας. Υἱὸς τοῦ ζωγράφου Βικεντίου Λάντσα, περὶ οὗ ἔγραψεν ἄλλοτε ἡ Πινακοθήκη καὶ ἀδελφὸς τοῦ ἐπίσης ζωγράφου κ. Στεφ. Λάντσα, ὑπῆρξεν καθηγητὴς εἰς τὸ Κυριακὸν σχολεῖον τοῦ Πολυτεχνείου. Ἐκ τῶν ἔργων του διακρίνονται αἱ ἀπεικονίσεις τῶν Ἀρχείων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν, διὰ τὴν ἀκρίβειαν ἰδίως τοῦ σχεδίου.

— Νέος τὴν ἡλικίαν, εἰς τὸ σφρῖγος τῆς καλλιτεχνικῆς του ζωῆς ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ὀκτωβρίου μετὰ μαρτυρικὴν ἀσθένειαν ὁ γλύπτης Νικόλαος Στεργίου. Μαθητὴς τοῦ Σώχου δὲν ἠδιαφόρησε πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τῆς νεωτέρας τέχνης. Τῷ 1810 ἀπεφοίτησε τοῦ Πολυτεχνείου καὶ τῷ 1914 ἐπέτυχεν κατόπιν διαγωνισμοῦ, βραβευθέντος τοῦ «Ἀγγέλου τῆς Νίκης» ὡς ὑπότροφος τῆς Καλλ. σχολῆς. Μόλις ἓν ἔτος ἔμεινεν εἰς Παρισίους ὅτε ὁ Πόλεμος τὸν ἠνάγκασεν νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατόν. Καταλείπει ἀρκετὰ ἔργα, ἐν οἷς τὰ ἐν τῇ «Πινακοθήκῃ» δημοσιευθέντα «Ἔκστασις» καὶ «Ἔρως θρηνῶν», ὁ Πόνος, ἡ Μήδεια, ὁ Ἀράπης, ὁ Διανοούμενος, ἡ Κεφαλὴ τοῦ Ἰωάννου, ἡ Κολομπίνα, ὁ Ἐργάτης, ἡ Θλῖψις, ὁ Μπετόβεν.

— Ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 80 ἐτῶν τῇ 28 Νοεμβρίου ὁ ἄριστος γλύπτης Δημήτριος Φιλιππότης. Ἐγεννήθη ἐν τῷ Πανόρμῳ τῆς Τήνου. Ἐλθὼν εἰς νεαρὰν ἡλικίαν ἐν Ἀθήναις μετὰ τοῦ πατρός του ἀρχιτέκτονος, ἐμαθήτευσε μετὰ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον ὑπὸ τὸν Φιλάθην. Ἀποφοιτήσας μετέβη κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας εἰς Αἴγυπτον ὅπου ἐξετέλεσε τὴν προτομὴν αὐτοῦ. Κατόπιν ἐτελειοποίησε τὰς σπουδάς του, ὡς ὑποτρόφος ἐπὶ διετίαν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου, εἰς Ρώμην. Διέμεινεν ἐκεῖ ἑπτὰ ἔτη μαθητεύσας παρὰ τῷ Βολφίρ βραβευθεὶς ὑπὸ τῆς καλλιτεχνικῆς Ἀκαδημίας διὰ χιλιοδράχμου βραβείου. Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας διωρίσθη καθηγητὴς τῆς γλυπτικῆς εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον. Ἐκ τῶν πολλῶν ἔργων του εἶνε ὀνομαστὰ ὁ Σάτυρος, ὁ Ψιρᾶς, ἀγορασθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ὁ Ξυλοθραύστης ὅστις κοσμεῖ τὴν ὄπισθεν τοῦ Ρωσσικοῦ ναοῦ πλατεῖαν, ἡ προτομὴ τῆς βασιλόπαιδος Ἀλεξάνδρας δωρηθεῖσα εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του, ὁ Θεριστὴς ἀγορασθεὶς ὑπὸ τοῦ Συγγροῦ καὶ βραβευθεὶς ἐν διαγωνισμῷ. Εἰς τὰ ἔργα του κυριαρχεῖ ἡ ἐμπνευσις καὶ ἡ εὐσυνειδησία. Προτομὰς ἔκαμε τοῦ Α. Μαυροκορδάτου, Α. Κουμουνδούρου, τοῦ Βασιλέως Γεωργίου. Ἀπὸ ἐτῶν ἔζη ἀθορύβως καὶ ἀθέατος.

Ἡ κηδεία του ἐγένετο ἀπέρριτος. Δύο μόνον καλλιτέχναι οἱ κ.κ. Ἰακωβίδης καὶ Βικάτος τὴν παρακολούθησαν, ἔλαμψιν δὲ διὰ τῆς ἀπουσίας των οἱ ἐπίσημοι, οὔτε ὁμοσία δαπάνη ἐκηδεύθη, ὡς ἤρμοζεν εἰς ἕνα Ἀριστειοῦχον ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀνεγνωρισμένον. Ἂν ἡ κηδεία χάρις εἰς τὴν ἀκηδείαν τοῦ Κράτους περιῆλθεν ἀπαρατήρητος, ἡ μνήμη του θὰ ἐπιζήσῃ ἀσφαλῶς περίλαμπρος.

— Τῇ 26 Ἰανουαρίου ἐγένοντο μετὰ πολλῆς ἐπισημότητος τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Χαριλάου Τρικούπη, στηθέντος εἰς τὸν περίβολον τῆς Βουλῆς. Τὴν δαπανὴν ἐχορήγησεν ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ὁμογενὴς κ. Πολυχρόνης Κότσικας, ὅστις ἀνέθεσε τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀνδριάντος εἰς τὸν κ. Θωμόπουλον. Εἰς τὸ βάθρον ἄγγελος μοντέλλο ἦτο ὁ υἱὸς τοῦ γλύπτου κρατεῖ στέφανον ὑπεράνω τῶν λέξεων: «Ἡ Ἑλλὰς θέλει νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ζήσῃ». Ὁ Τρικούπης ἵσταται ὄρθιος, ἄκαμπτος καὶ ἐπιβλητικός, μὲ τὰς χεῖρας δπισθεν ὡς συνεθίζεν νὰ ἵσταται ἐπὶ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς. Πρὸ τῶν ἀποκαλυπτηρίων ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἐμμ. Ρέπουλης ὡμίλησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Βουλῆς ἐνώπιον τῶν ἐπισήμων καὶ κεκλημένων ἐπὶ μιαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν, χαρακτηρίσας μὲ πολλὴν δύναμιν λόγου τὸν Μέγαν πολιτικόν. Τῆς Ἑλλ. σημαίας ἥτις ἐκάλυπτε τὸν ἀνδριαντα τὰ σχοινία ἔσυραν ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς ὑπὸ τὰ χειροκροτήματα τοῦ ἔξωθεν τῆς Βουλῆς συνωστιζομένου πλήθους καὶ τοὺς ἤχους τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου.

— Κατὰ τὸν διαγωνισμὸν τὸν προκηρυχθέντα πρὸ μηνῶν ἐκ τῆς Διοικήσεως τῆς Περαρχίας Σερρῶν πρὸς κατασκευὴν Ἡρώου τῆς Περαρχίας, προεκρίθη ἐκ τῶν σταλέντων προπλασμάτων τὸ τοῦ γλύπτου κ. Γεωργ. Δημητριάδου, εἰς ὃν καὶ ἀνετέθη ἡ κατασκευὴ ἀντὶ 160,000 δρ.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἐπυκνώθησαν αἱ κατ' ἄτομον σειραὶ τῶν διαλέξεων ἢ μᾶλλον μαθημάτων. Ὁ κ. Καραχάλιος ἔκαμε τρεῖς διαλέξεις εἰς το θέατρον Κοτοπούλη περὶ τοῦ Προελληνικοῦ ἢ Κρητομινωϊκοῦ πολιτισμοῦ, ὁ κ. Τσοκόπουλος πέντε περὶ τῶν μεγαλειτέρων γυναικείων φυσιογνωμιῶν τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ὁ κ. Φιλαδελφεὺς περὶ τῶν ἱστορικῶν περιόδων τῆς τέχνης, ἀμφότεροι εἰς τον «Παρνασσόν». Οἱ διαλέξιαι ἐνεθαρρύνθησαν ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῆς σειρᾶς περὶ ποιητῶν διαλέξεων τοῦ Παρνασσοῦ καὶ τῶν περυσινῶν περὶ πνευματισμοῦ τοῦ κ. Δημητρακοπούλου, ἀλλὰ δὲν ἱκανοποιήθησαν διότι τὸ ἀκροατήριον δὲν ἦτο, ὡς ἀναμένετο, πολυπληθές.

Ἐνδιαφέρουσαι ἦσαν αἱ διαλέξεις τοῦ δημοσιογράφου κ. Καραχάλιου, ὅστις κατόπιν ἐπισκέψεως τῆς Κνωσσοῦ καὶ ἐπισταμένης μελέτης τῶν γραψάντων περὶ αὐτῆς, παρουσίασε τὰ περιεργότατα πορίσματα τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Κρήτῃ ἀνασκαφῶν. Ἀνέλυσε τὸν βίον, τὴν θρησκείαν καὶ τὴν τέχνην τῶν πρώτων ἐκείνων κατοίκων τῶν Ἑλλ. χωρῶν, οἱ ὁποῖοι εἰκοσιπέντε αἰῶνας πρὸ Χριστοῦ εἶχον πολιτισμὸν ἴσον πρὸς ὅλους τοὺς ἄλλους. Κατὰ τὴν πρώτην διάλεξίν του ἐπραγματεύθη περὶ τῆς γυναικοκρατίας ἐν Μ. Ἀσίᾳ καὶ Λιβύῃ καὶ τῆς γυναικείας μόδας. Κατὰ τὴν δευτέραν διάλεξιν ἠσχολήθη περὶ τῶν πρώτων κατοίκων τῶν Ἑλλ. χωρῶν καὶ τῆς γραφῆς τῶν Μινωικῶν χρόνων μετ' ἐξηγήσεως τῆς σημασίας ἑκάστου γράμματος τοῦ ἀλφαβήτου καὶ ἰδίως τῶν ἑλληνικῶν, τὰ ὁποῖα ἦσαν περὶ τὰ δέκα. Κατὰ τὴν τρίτην περιέγραψε τὸ προιστορι-

κὸν θέατρον τῆς Κωσσοῦ ὡς διεσώθη εἰς τοιχογραφίαν, καὶ ἐξήγησε τί ἦτο ὁ Λαβύρινθος καὶ ὁ Μινώταυρος.

Ὁ κ. Τσοκόπουλος ὡμίλησε εἰς τὴν πρώτην διάλεξίν του περὶ τῆς Ἀντωνίνας τῆς ὀρχηστρίδος τοῦ Ἱπποδρομίου τῆς Κ πόλεως ἡ ὁποία ἔγινε σύζυγος τοῦ Βελισσαρίου καὶ κυρία τῆς τιμῆς τῆς αὐτοκρατείρας Θεοδώρας. Κατὰ τὴν δευτέραν, περὶ τῆς Μαργαριτῶς ἠθοποιοῦ τῆς Ἀντιοχείας ἡ ὁποία ἔγινε κατόπιν ἁγία ὑπὸ τὸ ὄνομα ὁσία Πελαγία μὲ παρέκβασιν περὶ τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου κεραυνοβολήσαντος τὴν φιλάρεσκον ὡραιότητα τῆς ἐποχῆς του. Κατὰ τὴν τρίτην διάλεξιν ὡμίλησε διὰ τὴν Θεοδώραν Δούκα, τὴν Ἑλληνίδα πριγκήτισσαν, σύζυγον τοῦ δόγη τῆς Βενετίας Δομένικο Σέλβο, ἥτις συκοφαντηθεῖσα ὑπὸ τῶν καλογήρων εὗρε τρομερὸν θάνατον. Κατὰ τὴν τετάρτην ὡμίλησε διὰ τὴν γυναῖκα τοῦ ποιητοῦ Πτωχοπροδρόμου καὶ διὰ τὴν οἰκιακὴν ζωὴν τῶν λαϊκῶν τάξεων κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα. Κατὰ τὴν πέμπτην περὶ τῆς Δανιηλίδος, τῆς ἰδιοκτήτου τῶν μεγαλειτέρων ὑφαντουργείων τοῦ Μεσαίωνος, ἐμφανίσας τὰς Μεσαιωνικὰς Πάτρας, τὸ ἐμπόριον τοῦ Βυζαντίου καὶ τοὺς Κουρσάρους.

Ὁ κ. Α. Φιλαδελφεὺς κατὰ τὰς διαλέξεις του, ἃς συνώδευον προβολαὶ φωτεινῶν εἰκόνων, ὡμίλησε περὶ τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ τῆς ἀξίας τῶν μνημείων τῆς ἀρχαίας, Μεσαιωνικῆς καὶ νεωτέρας τέχνης. Κατὰ τὴν πρώτην, τὸ θέμα του ἀπετέλουν ὁ προκατακλυσμιαῖος καλλιτέχνης, ὁ χαλκοῦς αἰών, ὁ Κρητικὸς πολιτισμὸς καὶ ἡ Μυκηναϊκὴ τέχνη. Κατὰ τὴν δευτέραν ὡμίλησε διὰ τὰς Κόρας τῆς Ἀκροπόλεως, τοὺς ναοὺς τοῦ Πεισιστράτου καὶ τὰ εὑρήματα τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Σπάρτης καὶ Δελφῶν. Κατὰ τὴν τρίτην περὶ τοῦ αἰῶνος τοῦ Περικλέους καὶ τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Ἰκτίνου, Φειδίου καὶ Πολυγνώτου. Κατὰ τὴν τετάρτην περὶ τῆς τέχνης τοῦ Δ' αἰῶνος (Δελφοί, Ἐπίδαυρος, Δῆλος) κατὰ τὴν πέμπτην περὶ τῶν καλλιτεχνικῶν σχολῶν Ρόδου καὶ Περγάμου καὶ περὶ τοῦ περιφήμου συμπλέγματος τοῦ μουσείου τῆς Λυκοσούρας, κατὰ τὴν ἕκτην περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ρωμαϊκῶν μνημείων, περὶ τοῦ Forum Ramanorum καὶ περὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλ. τέχνης ἐν Ρώμῃ. Κατὰ τὴν ἑβδόμην περὶ τῆς τέχνης τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων (Ἁγ. Σοφία, μνημεῖα Θεσσαλονίκης Ραβέννας καὶ Ρώμης).

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Ὁ κ. Μπάμπης Ἄννινος ἑώρτασε τὴν πεντηκονταετηρίδα τοῦ φιλολογικοῦ του σταδίου. Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβ. Μητροπολίτου διοργάνωσε φιλολογικὴν προεσπερίδα, γεῦμα καὶ θεατρικὴν παράστασιν τῶν ἔργων του

Κατὰ τὴν ἑσπερίδα δοθεῖσαν εἰς τὸν «Παρνασσὸν» ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τῶν θεατρικῶν συγγραφέων ἧς ὁ κ. Ἄννινος τυγχάνει πρόεδρος, μετὰ προσφώνησιν τοῦ Μητροπολίτου ὡμίλησεν ὁ κ. Βελλιανίτης περὶ τοῦ φιλολογικοῦ ἔργου τοῦ κ Ἀννίνου, ὁ κ Πολέμης ἀπήγγειλε πανηγυρικὸν ποίημα, ὁ κ. Νιρβάνας εἶπεν ὅτι τὴν ἑορτὴν ἔπρεπε νὰ δώσῃ ἡ Ἑταιρεία τῆς Ὑγιεινῆς καθόσον ὁ συγγραφεὺς βασιλεὺς τοῦ γέλωτος, συνετέλεσε εἰς τὴν ὑγείαν διότι τὸ γέλοιο εἶνε συστατικὸν ὑγιοῦς ἀνθρώπου, ὁ κ. Π. Δημητρακόπουλος προσεφώνησε τὸν ἑορτάζοντα εἰς Κεφαλληνιακὴν διάλεκτον ὁ κ. Ἄννινος εἶνε Κεφαλλὴν—ὁ κ. Τσοκόπουλος ἀφηγήθη τὸν τρόπον τῆς συνεργασίας των εἰς τὰ «Παναθήναια» ὧν ἡ πατρότης ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Ἄννινον, ὁ κ. Δαμβέργης κατηγόρησε τὸν κ. Ἄννινον ὅτι εἰσήγαγε τὸ καλαμποῦρι εἰς τὴν Ἑλλάδα—εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ὑστέρησε καὶ ὁ κατήγορος —καὶ οὕτω τὴν διέφθειρε πνευματικῶς, ὁ ἠθοποιὸς κ Ἀργυρόπουλος, ἀνέγνωσε τὸ πρὸ τεσσαρακονταετίας γραφὲν χιουμοριστικὸν διήγημα τοῦ κ. Ἀννίνου, «τὸ σφαιρίδιον τοῦ Διαβόλου» καὶ τέλος ὁ κ. Ἄννινος ηὐχαρίστησε, ἀπελογήθη διὰ τὸ κατηγορητήριον καὶ κατέληξε μὲ ἓν εὔθυμον ἀνέκδοτον.

Τὸ ἴδιον ἑσπέρας παρετάθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Ἀθηνῶν τὸ τιμητικὸν γεῦμα τὸ ὁποῖον ὁ ἑορτάζων ἀπεκάλεσε. . . νηστικὸν δεῖπνον. Παρεκάθησαν 40 ἄτομα, ἐν οἷς καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, πολιτευταί, καλλιτέχναι, ποιηταί, καὶ δύο κυριαι. Κατὰ τὸ γεῦμα ὁ κ. Γονίδης ἀπήγγειλε ποίημα.

Εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον ἐδόθη ἑσπερὶς μουσικοθεατρική, πρὸς ἐνίσχυσιν ὑλικήν, ἧς μετέσχον οἱ κορυφαῖοι τοῦ Ἑλλ. θεάτρου, Κοτοπούλη, Φύρστ, Μυράτ, Κόκκου, Λεπενιώτης. Γονίδης Μετὰ σύντομον ἐκ τοῦ προχείου εἰσαγωγὴν τοῦ κ. Συναδινοῦ ἀναπληρώσαντος τὸν ἀσθενήσαντα κ. Λάσκαρην, ὁ κ. Λάππας ἐτραγούδησε μίαν ἄριαν ἀπὸ τὴν Τόσκαν συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ κ. Μητροπούλου εἰς ἕνα ἄθλιον πιάνο, καὶ ἡ κ. Παξινοῦ ἓν Γαλλικὸν (διατί Γαλλικόν;) τραγοῦδι. Ἐπαίχθη τὸ «Ζητεῖται ὑπηρέτης» μὲ τὸν νεαρὸν κ Παντόπουλον ὡς Κουρούνην, ἀκατάλληλον διὰ τὴν νεανικὴν φωνήν, ἡ Δ' πρᾶξις τῆς «Νικης τοῦ Λεωνίδα», ἥτις ἐφάνη πληκτική, καὶ τρεῖς σκηναὶ τῶν «Παναθηναίων». Οἱ ἠθοποιοὶ ἀμελέτητοι.

— Ἐκ Παρισίων ἀγγέλλονται ἐπιτυχίαι τριῶν Ἑλληνίδων αἵτινες μετέβησαν ἐκεῖ πρὸς τελειοποίησιν Ἡ δεσπ. Μαρία Παπαϊωάννου μετὰ τριετῆ φοίτησιν ἐν τῷ Ὠδείῳ Γενεύης κατέλαβε μίαν τῶν τεσσάρων θέσεων αἱ ὁποῖαι διατίθενται εἰς τὸ Conserva toire τῶν Παρισίων διὰ τὰς ξένης ὑπηκοότητος μαθητρίας κλειδοκυμβάλου. Εἰς τὴν τάξιν τοῦ ἄσματος τοῦ ἰδίου Conservatoire ἐκ τῶν δύο διαγωνισθεισῶν Ἑλληνίδων, τῶν δεσπ. Ἀμου καὶ Φιλιππίδου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ δευτέρα Ἡ μεσόφωνος δεσπ. Α Διζεζίου εἰς συναυλίαν δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Τῶχ διεκρίθη.

— Εἰς δύο φύλλα τῆς «Νέας Ἑλλάδος» ὁ ἐν Μαδρίτῃ δημοσιογράφος κ Κώστας Οὐράνης ἐδημοσίευσε μελέτην περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Θεοτοκοπούλου.

— Συνῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Προέδρου κ. Ἀγγέλου Βλάχου ἡ ἐπὶ τῆς ἀπονομῆς τοῦ Ἀριστείου τῆς Λογοτεχνίας ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Α. Βλάχου, Γ. Δροσίνη, Χ. Ἀννίνου καὶ Ι Πολέμη. Ὁ κ. Κ. Παλαμᾶς ἀπουσίαζε. Μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν διαφόρων ὑποβληθέντων κατὰ τὸ 1919 ἔργων συζήτησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπεφασίσθη ἡ ἀπονομὴ τοῦ Ἀριστείου εἰς τὸν κ. Ἰ Γρυπάρην, διὰ τὸ βιβλίον του «Σκαραβαῖοι καὶ Τερρακότες» διὰ ψήφων 3 κατὰ 1. Ὁ μειονοψηφήσας κ. Ἄγγελος Βλάχος, ἐψήφισε ὑπὲρ τῶν διηγημάτων «Πετριὲς σὰν Ἥλιο» τοῦ κ. Ξενοπούλου καὶ τῶν «Φοιτητῶν» τοῦ ἰδίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἀριστείου τῆς Ζωγραφικῆς συνεδρίασεν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Οὐές, Διευθυντοῦ τῆς Ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, τῆς σύνεδριάσεως ταύτης μετεσχόντων τῶν μελῶν αὐτῆς κ Χίλλ, Διευθυντοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀργαιολογικῆς Σχολῆς κ. Πικὰρ διευθυντοῦ τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς καὶ τῶν κ. κ. Ἰακωβίδου καὶ Παπαντωνίου εἰσηγητοῦ. Παμψηφεὶ ἀπένειμε τὸ Ἀριστεῖον εἰς τὸν ζωγράφον κ. Κ. Παρθένην διὰ τὸ ἔργον αὐτοῦ ὁ «Εὐαγγελισμὸς» λαβοῦσα συνάμα ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν προηγουμένην ἐργασίαν του.

Ἡ ἀπονομὴ τῶν Ἀριστείων θὰ γίνῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀκαδημίας τὸ Πάσχα.

Νεαι Εκδοσεις

Ἐλάβομεν τέσσαρας τόμους ἐκ Παρισίων τοῦ ἐκεῖ διαμένοντος ποιητοῦ κ *Σωτ. Σκίπη*. Οἱ δυο — «*Δίχως φτερὰ*» καὶ «*Μικροὶ περίπατοι*» — περιεχοιν χρονογραφήματα (19 9—1918) δημοσιευθέντα εἰς Ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας ἐν οἷς καὶ τινα φιλολογικὰ καὶ καλλιτεχνικά, καὶ μιαν διάλεξιν περὶ ποιήσεως μὲ μίαν ἐπεξεργασίαν, ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν, ἣν κατεστησε δημοτικὴν ἄνευ ἀνάγκης. Τὸ τριτον βιβλίον εἶναι τὸ «*Ἀπολλώνιον ἄσμα*» σειρὰ ποιημάτων εἰς ἕξ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα συνήθως πνίγεται ἡ ἁρμονία τοῦ ρυθμοῦ εἰς τὸ πεζὸν ὕφος τῆς ἐκφράσεως. Ὁ τέταρτος τόμος «*Ἀνθολογία* εἶνε μεταφράσεις εἰς τὴν Γαλλικὴν συντόμων ποιημάτων τοῦ, διαφορων ἐποχων, γενομένη ἀπὸ τοὺς κ κ. Λεμπέγκ καὶ Κωσταντιοῦ, μὲ πρόλογον τοῦ κ. Κρουαζὲ τοῦ γνωστοῦ φιλέλληνος καὶ μέλους τοῦ Ἰνσιτιούτου τῶν Παρισιων, ὁστις γράφει ὅτι εἰς τοὺς στίχους τοῦ κ. Σκίπη συνδυάζεται τὸ ἄρωμα τοῦ ἀρχαίου κάλλους, μὲ τὴν νεωτέραν σκεψιν, εἰς τὰ ποιηματα τοῦ κ. Σκίπη, ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὴν τὴν κλασικὴν παράδοσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπηρεασμένα ἀπὸ τὸν ρωμαντισμόν, ὑπάρχει πάντοτε ἡ νοσταλγία τοῦ Ἀττικοῦ φωτός. Ἀλλὰ παρατηρεῖται καὶ μια τάσις πολυλογιας. Εἰς τὴν «*Ἀνθολογίαν*» παρατίθενται καὶ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ἀνέκδοτον συλλογὴν του «Αἰολικὴ ἄρπα». Ἡ ἔκδοσις τοῦ ὀγκώδους τόμου εἶνε τιμητικὴ διὰ τὸν Ἕλληνα ποιητὴν, ὅστις οὕτω γίνεται εὐφήμως γνωστὸς καὶ πέραν τῆς πατρίδος του.

*

Ἡ καλλιτέχνις τοῦ κλειδοκυμβάλου δνίς Μέλπω Λογοθέτη ἐξέδωκε μελέτην βιογραφικὴν καὶ κριτικὴν περὶ *Μπετόβεν* Ὁ ἀναγνώστης λαμβάνει πλήρη γενικὴν ἰδέαν περὶ τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ τῆς ἁρμονίας, τῆς ἀγάπης, τοῦ πόνου. Ἀναλύονται τὰ κυριώτερα ἔργα του, ὧν λεπτομερὴς κατάλογος ἐπισυνάπτεται ἐν τέλει. Ἡ μελέτη, προϊὸν ἐπιμελοῦς σπονδῆς, εἶνε ἀξιανάγνωστος, καίτοι γραμμένη εἰς μαλλιαρὴν γλῶσσαν, ἀκατάλληλον διὰ τὴν ἑρμηνείαν μουσικῶν ἐννοιῶν.

*

Ὁ γνωστὸς γελοιογράφος κ *Γ. Μαυριλᾶκος* (Noir) ἐξέδωκεν εἰς μέγα σχῆμα Album, περιέχον πλήθὺν γελοιογραφιῶν γνωστοτάτων Ἀθηναίων καὶ κοινωνικῶν τύπων. Ἡ γραμμή του εἶνε λεπτή, ὑπερβολικὴ ἐνίοτε, ἀλλὰ πάντοτε ἐκφραστικὴ καὶ μὴ ἀπομακρυνομένη τῆς ὁμοιότητος. Ἡ συγκέντρωσις εἰς ἓν πολυτελὲς λεύκωμα τοῦ πλείστου καὶ ἐπιτυχεστέρου μέρους τῆς γελοιογραφικῆς του ἐργασίας τὸν ἀποδεικνυει ὄχι μόνον σατυριστὴν λεπτὸν ἀλλὰ καὶ καλλιτέχνην. Ἡ τιμὴ ἐν τούτοις —75 φρ.—παρεμποδίζει τὴν εὐρεῖαν διάδοσιν.

*

«*Μετὰ τὴν νίκην!*» ὑπὸ *Γ. Φιλαρέτου*. Ὑπεραμύνεται τῶν Ἑλληνικῶν διεκδικήσεων ἐπὶ τῇ βάσει ἱστορικῶν καὶ ἐθνολογικῶν δεδομένων. Ἐρευνᾷ ὅλα τὰ συναφῆ πρὸς τὸ Ἀνατολικὸν ζητήματα, ὑποδεικνύων τὴν δικαιοτέραν λύσιν διὰ τῆς παραχωρήσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅσα αὐτὰ ζητεῖ περιλαμβανομένης καὶ τῆς Κύπρου Ὡς πρὸς τὴν Κ)πολιν κυρύσσεται ὑπὲρ τῆς συγκυριαρχίας μετὰ τῶν Μ. Δυνάμεων.

*

Ὁ βιβλιοπώλης καὶ ἐκδότης τῶν καλλιτέρων ἔργων τῆς βορείου φιλολογίας κ *Γ. Βασιλείου*, συνεχίζων τὰς ἐκδόσεις του προσέθηκε νέας μεταφράσεις ἐπιμεμελημένας. Εἶνε δὲ αὗται ἡ «*Κόρη τοῦ βουνοῦ*» διήγημα τοῦ Μπγιέρνσον κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Δ. Χατζοπούλου, τρία διηγήματα τοῦ Ἀνδρέιεφ: «*Τὸ Σκοτάδι*,» «*Στὴν ὁμίχλη*» «*ὁ Τοῖχος*» εἰς ἕνα τόμον κατὰ μετάφρασιν ἀτ' εὐθείας ἐκ τοῦ Ρωσσικοῦ, ὑπὸ τῆς δεσπ. Ἀθηνᾶς Σαραντίδου, καὶ ἡ «*Ἔδδα Γκάμπλερ*» τὸ θαυμάσιον δρᾶμα τοῦ Ἰψεν — τὸ ὁποῖον ἐπαιξε καὶ ἐφέτος ἡ κ. Κυβέλη—κατὰ μετάφρασιν του κ. Κοκκούλα.

Ὁ αὐτὸς ἐξέδωκεν καὶ τὸ «*Κακὸ μάτι*» (Jettatura) μυθιστόρημα τοῦ Γκωτιέ, κατὰ μετάφρασιν Πετρου Στοϊκοῦ.

*

Ἡμερολόγιον τοῦ «Οἰκογενειακοῦ Ἀστέρος». Ἐτήσιον παράρτημα τοῦ ὁμωνύμου περιοδικοῦ. Ἔκδοσις *Π. Καψιώτου*. Περιεχει ποικίλην ὕλην, κατάλληλον κυρίως δι οἰκογενειας.

*

«*Ἡμερολόγιον Θεσσαλονίκης*», ὑπὸ *Μερόπης Τσιώμου*. Ἔτος Β' 1920 Σελ. 224. Πυκνοτυπωμένον, μὲ συνεργασιαν λογίων ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἐκ Μακεδονίας. Ἀναγινώσκεται μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος.

*

Ὁ ἔγκριτος ἀρχισυντάκτης τῆς «Ἀτλαντίδος» κ. *Ἀδ. Πολυζωΐδης* ἐξέδωκεν ἐν Ν. Ὑόρκῃ μετάφρασιν λίαν ἐπιτυχῆ τῆς *Κολάσεως* συγχρόνου πολεμικοῦ μυθιστορήματος τοῦ Γερμανοῦ Στιλγκεμπάουερ, Παρισιῶν ὁ συγγραφεὺς τὴν φρικαλεότητα τοῦ πολέμου κηρύσσεται ὑπερμαχος τῆς εἰρήνης. Ἡ Γερμανικὴ Κυβερνησις κατέσχε τὸ βιβλίον καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐξωρίσθη. Ἀλλ' ἐξεδόθη κατόπιν Ὁλλανδιστί, Ἀγγλιστὶ καὶ Γαλλιστι. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ μεταφραστοῦ ὑπῆρξεν ὄντως ἀριστη. Ἡ ἔκδοσις τοῦ ἀξιαναγνώστου βιβλίου, ἀποτελουμένου ἐκ 300 σελίδων καὶ χρυσοδέτου, εἶνε λίαν καλαισθητος, ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου. Πωλεῖται εἰς τὰ ἐδῶ βιβλιοπωλεῖα.

*

Καὶ πέμπτον τομίδιον διηγημάτων ἐλευθέρων ἐξέδωκεν ὁ κ *Τάκης Χαιρόπουλος*, ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς εὐρείας κυκλοφορίας τῶν προηγουμένων. Αἱ «*Ἀθῶαι πέριστεραὶ*» — ἃς κοσμεῖ ἐξώφυλλον φιλοτεχνηθὲν ὑπὸ τῆς δος Μυρίας Σκούφου—εἶνε ἑπτὰ διηγήματα, ἐπεισόδια τῆς συγχρόνου γυναικείας ζωῆς, γραμμένα μὲ ψυχολογικὴν παρατήρησιν.

*

Ὁ κ. *Μ. Ζηκάκης* προέβη εἰς ἀνατύπωσιν τῶν ἐξηντλημένων ἔργων τοῦ κ. Παλαμᾶ. Ἐξέδωκε τὸν «*Θάνατον τοῦ Παλληκαριοῦ*» καὶ τοὺς «*Ἰάμβους καὶ Ἀναπαίστους*» εἰς κομψὰς ἐκδόσεις.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διακηρύττει ὅτι

Τὴν ἄνευ ἐλευσομένου μηνὸς Ἰανουαρίου 1920 ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 11—12 π.μ. ἐνεργηθήσεται ἐν τῷ Δημαρχείῳ μειοδοτικὴ δημοπρασία διὰ τὴν προμήθειαν 60.000 ὀκάδων κακοζύλων χρησίμων διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ἐν Κηφισσίᾳ ἀντλητικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Δήμου. Τῶν λεπτομερειῶν τῆς δημοπρασίας ταύτης ὡς καὶ τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλόμενοι ἐν τῷ Ὑδραυλικῷ τμήματι τοῦ Δήμου καθ' ἑκάστην 11—12 π. μ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1919

Ὁ Δήμαρχος Σ. ΠΑΤΣΗΣ

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΔΡΑ : ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ : ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟ ΠΟΛΛΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΩΝ

Κεφάλαιον Μετοχικὸν . . . . . Δρ. 6.000.000
Καταβεβλημένον . . . . . » 1.500.000
Ἀποθεματικὸν . . . . . » 1.820.000

ΕΡΓΑΣΙΑΙ :

—Ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα πωλεῖ συναλλάγματα ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἀγοράζει ἐπιταγὰς (chèques) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.
—Εἰσπράττει γραμμάτια τρίτων καὶ τοκομερίδια.
—Πωλεῖ καὶ ἀγοράζει παντὸς εἴδους χρεώγραφα καὶ λαχειοφόρους ὁμολογίας.
—Χορηγεῖ δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ κοσμημάτων.
—Δέχεται καταθέσεις εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐπὶ προθεσμίᾳ καὶ καταθέσεις ταμιευτηρίου.
—Ἐν γένει δ' ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν, τραπεζιτικῆς ἐργασίας.

Γενικὸς Διευθυντὴς : Δ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ & ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 1919

ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ --- ΔΡΑΧ. 1.200.000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἑκάστην κλήρωσιν ἐκδίδονται 100.000 γραμμάτια, ἀξίας δραχ. 400.000. Παρέχονται κέρδη εἰς 2000 γραμμάτια, ἀξίας 200.000.

Ἕκαστον ἀκέραιον γραμμάτιον τιμᾶται δρ. 4, δυνάμενον νὰ διαιρεθῇ εἰς τέσσαρα τέταρτα γραμματίου τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

Κέρδη ἑκάστης τῶν κληρώσεων :

Κέρδη			Ἐν ὅλῳ
1	ἐξ	80.000	80.000
1	»	20.000	20.000
2	ἀπὸ	2.500	5.000
6	»	1.000	6.000
15	»	400	6.000
25	»	200	5.000
1.950	»	40	78.000
2.000			200.000

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων, ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Διευθυντὴς Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

ΤΟΚΟΣ : 5 0/0 ΔΙΑ ΤΑ ΤΡΙΜΗΝΑ
» 5 1/2 0/0 » » ΕΞΑΜΗΝΑ
» 6 0/0 » » ΕΤΗΣΙΑ

ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΤΥΠΟΙΣ «ΚΡΑΤΟΥΣ» Θ. Τζαβέλλα.—Ὁδὸς Ἀριστείδου 1.